

V l á d n í n á v r h

Z Á K O N

ze dne 2014

o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Č Á S T P R V N Í

ZRUŠENÍ VOJENSKÉHO ÚJEZDU BRDY, STANOVENÍ HRANIC VOJENSKÝCH ÚJEZDŮ A ZMĚNA HRANIC KRAJŮ

§ 1

Zrušení vojenského újezdu Brdy

(1) Vojenský újezd Brdy a Újezdní úřad vojenského újezdu Brdy se sídlem v obci Jince se uplynutím dne 31. prosince 2015 zrušují.

(2) Dnem 1. ledna 2016 se připojuje dosavadní katastrální území vojenského újezdu Brdy

- a) Borovno v Brdech k území obce Borovno,
- b) Bratkovice v Brdech k území obce Bratkovice,
- c) Dobřív v Brdech k území obce Dobřív,
- d) Drahlín v Brdech k území obce Drahlín,
- e) Felbabka v Brdech k území obce Felbabka,
- f) Číčov v Brdech k území obce Spálené Poříčí,
- g) Hvozdec v Brdech k území obce Hvozdec,
- h) Chaloupky v Brdech k území obce Chaloupky,
- i) Jince v Brdech k území obce Jince,
- j) Křešín v Brdech k území obce Křešín,
- k) Láz v Brdech k území obce Láz,
- l) Malá Víska v Brdech k území obce Malá Víska,
- m) Mirošov v Brdech k území obce Mirošov,
- n) Míšov v Brdech k území obce Míšov,
- o) Nepomuk v Brdech k území obce Nepomuk,
- p) Obecnice v Brdech k území obce Obecnice,
- q) Ohrazenice v Brdech k území obce Ohrazenice,
- r) Podluhy v Brdech k území obce Podluhy,
- s) Sádek v Brdech k území obce Sádek,
- t) Strašice v Brdech k území obce Strašice,
- u) Skořice v Brdech k území obce Skořice,
- v) Štítov v Brdech k území obce Štítov,
- w) Trokavec v Brdech k území obce Trokavec,

- x) Těně v Brdech k území obce Těně,
- y) Věšín v Brdech k území obce Věšín,
- z) Vranovice v Brdech k území obce Vranovice a
- za) Zaječov v Brdech k území obce Zaječov.

(3) Místem trvalého pobytu občana, který je k trvalému pobytu přihlášen

- a) na adrese místa trvalého pobytu na některém katastrálním území vojenského újezdu, které je uvedené v odstavci 2, se stává adresa místa pobytu v obci, k jejímuž území katastrální území vojenského újezdu bylo připojeno, nebo
- b) v sídle újezdního úřadu Brdy, se stává sídlo obecního úřadu obce Jince.

(4) Majetek České republiky (dále jen „stát“) nacházející se na dosavadních katastrálních územích vojenského újezdu Brdy, která se podle odstavce 2 připojují k územím přilehlých obcí, zůstává ve vlastnictví státu, s výjimkou pozemků, na kterých se nacházejí povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo u kterých se předpokládá jejich využití jako zdrojů pitné vody, staveb a technických zařízení s příslušenstvím pro čerpání a dopravu pitné vody a pozemních komunikací nezbytných pro zabezpečení dopravní obslužnosti obcí. Pozemky, na kterých se nacházejí povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo u kterých se předpokládá jejich využití jako zdrojů pitné vody, stavby a technická zařízení s příslušenstvím pro čerpání a dopravu pitné vody a pozemní komunikace přecházejí ke dni 1. ledna 2016 do vlastnictví obcí nebo krajů způsobem stanoveným v § 9.

§ 2

Změna hranic vojenského újezdu Boletice a vznik nové obce

(1) Hranice vojenského újezdu Boletice se mění tak, že z dosavadních katastrálních území vojenského újezdu Boletice se vyčleňuje katastrální území Polná na Šumavě.

(2) Na katastrálním území Polná na Šumavě vzniká nová obec s názvem „Polná na Šumavě“.

(3) Hranice vojenského újezdu Boletice se mění tak, že se připojuje dosavadní katastrální území vojenského újezdu Boletice

- a) Březovík 1 a Březovík 2 k území obce Ktiš,
- b) Hájenky k území obce Křišťanov,
- c) Houbový Vrch k území obce Horní Planá,
- d) Kraví Hora k území obce Kájov,
- e) Mýtina u Želnavy k území obce Želnavá a
- f) Okrouhlík k území obce Chvalšiny.

§ 3

Změna hranic vojenského újezdu Březina

Hranice vojenského újezdu Březina se mění tak, že se připojuje dosavadní katastrální území vojenského újezdu Březina

- a) Cihelny u Podivic k území obce Podivice,
- b) Chaloupky u Otaslavic k území obce Otaslavice,
- c) Občiny u Drahan k území obce Drahaný,

- d) Osinky u Krumsína k území obce Krumsín,
- e) Ostatky u Křenůvek k území obce Myslejovice a
- f) Žleb u Prostějoviček k území obce Prostějovičky.

§ 4

Změna hranic vojenského újezdu Hradiště a vznik nových obcí

(1) Hranice vojenského újezdu Hradiště se mění tak, že z dosavadních katastrálních území vojenského újezdu Hradiště se vyčleňují katastrální území Bražec u Doupova, Bražec u Těšetic a Doupovské Hradiště.

(2) Na katastrálních územích Bražec u Doupova a Bražec u Těšetic vzniká nová obec s názvem „Bražec“.

(3) Na katastrálním území Doupovské Hradiště vzniká nová obec s názvem „Doupovské Hradiště“.

(4) Hranice vojenského újezdu Hradiště se mění tak, že se připojuje dosavadní katastrální území vojenského újezdu Hradiště

- a) Albeřice u Hradiště k území obce Verušičky,
- b) Kyselka u Hradiště k území obce Kyselka,
- c) Okounov u Hradiště k území obce Okounov,
- d) Podbořanský Rohozec u Hradiště I a Podbořanský Rohozec u Hradiště II k území obce Podbořanský Rohozec,
- e) Radonice u Hradiště k území obce Radonice,
- f) Stráž u Hradiště I a Stráž u Hradiště II k území obce Stráž nad Ohří,
- g) Valeč u Hradiště k území obce Valeč a
- h) Vojkovice u Hradiště I a Vojkovice u Hradiště II k území obce Vojkovice.

§ 5

Změna hranic vojenského újezdu Libavá a vznik nových obcí

(1) Hranice vojenského újezdu Libavá se mění tak, že z dosavadních katastrálních území vojenského újezdu Libavá se vyčleňují katastrální území Město Libavá, Město Libavá I, Město Libavá II, Kozlov u Velkého Újezdu, Kozlov u Velkého Újezdu I a Luboměř u Potštátu.

(2) Na katastrálních územích Město Libavá, Město Libavá I a Město Libavá II vzniká nová obec s názvem „Město Libavá“.

(3) Na katastrálním území Kozlov u Velkého Újezdu a Kozlov u Velkého Újezdu I vzniká nová obec s názvem „Kozlov“.

(4) Na katastrálním území Luboměř u Potštátu vzniká nová obec s názvem „Luboměř pod Strážnou“.

(5) Hranice vojenského újezdu Libavá se mění tak, že se připojuje dosavadní katastrální území vojenského újezdu Libavá

- a) Domašov nad Bystřicí I k území obce Domašov nad Bystřicí,
- b) Hadinka k území obce Vítkov,

- c) Hlubočky I, Hlubočky II, Hlubočky III a Hlubočky IV k území obce Hlubočky,
- d) Jívová I k území obce Jívová,
- e) Mrsklesy na Moravě I k území obce Mrsklesy a
- f) Nové Oldřůvky I k území obce Budišov nad Budišovkou,

§ 6

Sídla újezdních úřadů a hranice vojenských újezdů

(1) Sídlem Újezdního úřadu Boletice je obec Kájov. Území vojenského újezdu Boletice je vymezeno hranicemi katastrálních území

- a) Arnoštov u Českého Krumlova,
- b) Boletice,
- c) Jablonec u Českého Krumlova,
- d) Maňávka u Českého Krumlova,
- e) Ondřejov u Českého Krumlova,
- f) Polná u Českého Krumlova,
- g) Třebovice u Českého Krumlova a
- h) Uhlíkov u Českého Krumlova.

(2) Sídlem Újezdního úřadu Březina je město Vyškov. Území vojenského újezdu Březina je vymezeno hranicemi katastrálních území

- a) Doubrava u Březiny,
- b) Kotáry,
- c) Osina,
- d) Pulkava,
- e) Stříbrná u Březiny a
- f) Žbánov.

(3) Sídlem Újezdního úřadu Hradiště je město Karlovy Vary. Území vojenského újezdu Hradiště je vymezeno hranicemi katastrálních území

- a) Bražec u Hradiště,
- b) Doupov u Hradiště,
- c) Radošov u Hradiště,
- d) Tureč u Hradiště a
- e) Ždár u Hradiště.

(4) Sídlem Újezdního úřadu Libavá je obec Město Libavá. Území vojenského újezdu Libavá je vymezeno hranicemi katastrálních území

- a) Dřemovice u Města Libavá,
- b) Čermná u Města Libavá,
- c) Předměstí u Města Libavá,
- d) Rudoltovice,
- e) Varhošť u Města Libavá a
- f) Velká Střelná.

§ 7

Změna hranic krajů

(1) Území Středočeského kraje a Plzeňského kraje se mění tak, že dosavadní katastrální území vojenského újezdu Brdy uvedená v § 1 odst. 2 písm. a), c), f), m) a n), t) až x) dnem 1. ledna 2016 přecházejí z území Středočeského kraje do území Plzeňského kraje.

(2) Území Jihomoravského kraje a Olomouckého kraje se mění tak, že dosavadní katastrální území vojenského újezdu Březina uvedená v § 3 písm. b) až f) dnem 1. ledna 2015 přecházejí z území Jihomoravského kraje do území Olomouckého kraje.

(3) Území Karlovarského kraje a Ústeckého kraje se mění tak, že dosavadní katastrální území vojenského újezdu Hradiště uvedená v § 4 odst. 4 písm. c) až e) dnem 1. ledna 2015 přecházejí z území Karlovarského kraje do území Ústeckého kraje.

(4) Území Olomouckého kraje a Moravskoslezského kraje se mění tak, že dosavadní katastrální území vojenského újezdu Libavá uvedená v § 5 odst. 5 písm. b) a f) dnem 1. ledna 2015 přecházejí z území Olomouckého kraje do území Moravskoslezského kraje.

§ 8

Společná ustanovení o vzniku nových obcí, o občanech obcí a zabezpečení úkolů

(1) Nové obce podle § 2 odst. 2, § 4 odst. 2 a 3 a § 5 odst. 2 až 4 vznikají dnem 1. ledna 2015.

(2) Místem trvalého pobytu občana, který má trvalý pobyt na adrese místa trvalého pobytu na některém katastrálním území vojenského újezdu, které je uvedené v § 2 odst. 3, § 3, 4 odst. 4 nebo § 5 odst. 5, se stává adresa místa pobytu v obci, k jejímuž území bylo katastrální území vojenského újezdu připojeno.

(3) Místem trvalého pobytu občana, který má trvalý pobyt na adrese místa trvalého pobytu na některém katastrálním území vojenského újezdu, které je uvedené v § 2 odst. 2, § 4 odst. 2 a 3 a § 5 odst. 2 až 4, se stává adresa místa pobytu v nově vzniklé obci, do jejíhož území toto katastrální území vojenského újezdu náleží.

(4) Místem trvalého pobytu občana, který je k trvalému pobytu přihlášen v sídle újezdního úřadu

- a) vojenského újezdu Boletice, se stává sídlo obecního úřadu obce Kájov,
- b) vojenského újezdu Březina, se stává sídlo obecního úřadu obce Vyškov,
- c) vojenského újezdu Hradiště, se stává sídlo obecního úřadu obce Karlovy Vary, nebo
- d) vojenského újezdu Libavá, se stává sídlo obecního úřadu nové obce Město Libavá.

(5) Obyvatelé s místem trvalého pobytu na některém katastrálním území vojenského újezdu, které je uvedené v § 2 odst. 2, § 4 odst. 2 a 3 a § 5 odst. 2 až 4, mohou ustavit jeden přípravný výbor. Počet členů přípravného výboru je lichý a tvoří jej nejméně tři členové. Přípravný výbor se zejména

- a) podílí na přípravě vzniku obce,
- b) podílí na přípravě voleb do zastupitelstva obce a

c) účastní jednání spojených se vznikem nové obce.

(6) Činnost přípravného výboru zabezpečuje příslušný újezdní úřad.

(7) Ministerstvo vnitra jmenuje pro nové obce správce obce. Ustanovení § 98 zákona o obcích se použije obdobně.

§ 9

Majetkové zabezpečení obcí a krajů

(1) Věci nemovité ve vlastnictví státu nacházející se v katastrálních územích uvedených v § 2 odst. 2 a 3, § 3, 4 odst. 2 až 4 a § 5 odst. 2 až 5, jejichž seznam schválí vláda, přecházejí do vlastnictví obcí nebo krajů, na jejichž území se nacházejí. Současně s věcmi podle věty první přechází do vlastnictví obcí nebo krajů též jejich příslušenství. Obce nebo kraje vstupují místo státu anebo místo právnické osoby zřízené nebo založené Ministerstvem obrany (dále jen „ministerstvo“) do souvisejících závazkových právních vztahů. Na obce a kraje přecházejí práva a povinnosti státu nebo právnické osoby zřízené nebo založené ministerstvem s těmito věcmi a jejich příslušenstvím spojené.

(2) Věci movité ve vlastnictví státu tvořící nezbytné technické vybavení pro zabezpečení činnosti obecních úřadů nově vznikajících obcí a věci movité sloužící zabezpečení potřeb obyvatel v oblasti školství, kultury a sociální péče, které se nacházejí v katastrálních územích uvedených v § 2 odst. 2 a 3, § 3, 4 odst. 2 až 4 a § 5 odst. 2 až 5 a současně nejsou příslušenstvím věcí podle odstavce 1, jejichž seznam schválí vláda, přecházejí do vlastnictví tam uvedených obcí. Obce vstupují místo státu nebo místo právnické osoby zřízené nebo založené ministerstvem do souvisejících závazkových právních vztahů. Na obce přecházejí práva a povinnosti státu nebo právnické osoby zřízené nebo založené ministerstvem s těmito věcmi a jejich příslušenstvím spojené.

(3) Seznamy věcí podle odstavce 1 a 2 vláda schválí nejpozději 30 dnů přede dnem vzniku nových obcí. Věci, které přecházejí do vlastnictví obcí nebo krajů, a které jsou předmětem zápisu do katastru nemovitostí, musí být v seznamu podle odstavce 1 označeny údaji katastru nemovitostí. Ministerstvo podá návrh na provedení zápisů do katastru nemovitostí do 60 dnů ode dne schválení seznamu podle odstavce 1, v případě nově vznikajících obcí do 60 dnů ode dne jejich vzniku.

(4) Seznam věcí, které jsou předmětem přechodu na obce nebo kraje podle odstavce 1 nebo 2, ministerstvo projedná s dotčenými přípravnými výbory, obcemi nebo kraji před jeho předložením vládě.

(5) K pozemkům určeným k plnění funkcí lesa a pozemkům druhu trvalý travní porost, které jsou předmětem přechodu na obec podle odstavce 1, vzniká na dobu jednoho roku ze zákona služebnost spočívající v povinnosti strpět užívání těchto pozemků a hospodaření na nich právnickou osobou založenou ministerstvem, která je užívala ke dni přechodu na obec.

§ 10

Uspokojování potřeb obyvatel

(1) Příslušný újezdni úřad v nezbytně nutném rozsahu na základě žádosti obce zabezpečuje uspokojování potřeb obyvatelů nově vzniklých obcí nejdéle do uplynutí devíti měsíců ode dne jejich vzniku v oblastech

- a) školství, sociální péče, zdravotnictví a kultury,
- b) správy místních komunikací a zabezpečování dopravní obslužnosti,
- c) správy veřejného osvětlení,
- d) plnění úkolů požární ochrany,
- e) shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění,
- f) zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod.

(2) Na plnění úkolů podle odstavce 1 se podílejí ministerstvo a právnické osoby zřízené nebo založené ministerstvem. Plnění úkolů podle odstavce 1 se hradí z rozpočtu ministerstva.

§ 11

Průzkum a odstranění ekologické nebo pyrotechnické zátěže na vyčleňovaných katastrálních územích a zaměření nových hranic obcí

(1) Ministerstvo na katastrálních územích uvedených v § 1 odst. 2, § 2 odst. 2 a 3, § 3, 4 odst. 2 až 4 a § 5 odst. 2 až 5 provede průzkum a přijme odpovídající opatření k odstranění případné ekologické nebo pyrotechnické zátěže tohoto území.

(2) Opatření podle odstavce 1 ministerstvo provede nejpozději do dvou let od změny hranic vojenských újezdů nebo od zrušení vojenského újezdu Brdy.

(3) Projeví-li se pyrotechnická nebo ekologická zátěž po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 2 odstraní ji ministerstvo.

(4) Zaměření nových hranic obcí, vyhotovení geometrických plánů a označení nových hranic obcí trvalým způsobem zajistí v případě, že na území obce budou prováděny pozemkové úpravy na své náklady Ministerstvo zemědělství, a to v rámci těchto pozemkových úprav. Zaměření nových hranic obcí, vyhotovení geometrických plánů a označení nových hranic obcí trvalým způsobem v ostatních případech zajistí na své náklady ministerstvo.

§ 12

Přechodná ustanovení

(1) Újezdni úřady provedou spisovou rozluku postupem podle zákona o archivnictví a spisové službě u agend, které budou po zrušení vojenského újezdu Brdy nebo po změně hranic vojenských újezdů vykonávat obecní úřady obcí, k jejichž územím byla podle tohoto zákona připojena část území zrušeného vojenského újezdu Brdy nebo vyčleněné území vojenského újezdu.

(2) Způsobem uvedeným v odstavci 1 postupují též organizační složky státu a právnické osoby zřízené nebo založené ministerstvem.

(3) Zahájená správní řízení týkající se věcí nebo obyvatel žijících na území vojenského újezdu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí újezdní úřad nebo jiný věcně příslušný správní orgán, do jehož správního obvodu vyčleňované katastrální území vojenského újezdu náleželo. Zahájil-li správní řízení Újezdní úřad vojenského újezdu Brdy, zahájená řízení dokončí po zrušení vojenského újezdu ministerstvo; v těchto případech se lhůta pro vydání rozhodnutí prodlužuje o 30 dnů.

(4) Zahájené opravy nemovitého majetku na území vojenského újezdu, realizované ministerstvem nebo právnickou osobou jím zřízenou či založenou, budou jimi dokončeny i po vyčlenění majetku z vojenského újezdu.

(5) Územně plánovací dokumentace schválená nebo vydaná pro vyčleňovaná území vojenského újezdu, na kterých vznikla nová obec, zůstává v platnosti. Ministerstvo zajistí uložení územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů pro vyčleňované území vojenského újezdu u příslušných orgánů.

(6) O vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace na vyčleněném katastrálním území požádá obec krajský úřad nejpozději do jednoho roku ode dne nabytí vlastnictví vodovodu nebo kanalizace. Do právní moci rozhodnutí krajského úřadu o žádosti obce podle věty první se má za to, že obec provozuje vodovod nebo kanalizaci na základě povolení.

(7) Přenesenou působnost pro nově vzniklou obec vykonává do 30. června 2015 pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu nově vzniklá obec patří. Zahájená správní řízení podle věty první dokončí pověřený obecní úřad, který je zahájil. Příspěvek na výkon přenesené působnosti po tuto dobu náleží obci s pověřeným obecním úřadem, který pro nově vzniklou obec přenesenou působnost vykonává.

(8) Ustanovení § 1 odst. 3, § 8 odst. 2 až 4 se vztahuje též na cizince, kterým byl povolen pobyt na území vojenského újezdu.

(9) Na trvalý pobyt občanů na území vojenského újezdu Brdy a plnění úkolů újezdním úřadem ve prospěch těchto občanů se do doby zrušení vojenského újezdu Brdy použije zákon č. 222/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o ochraně přírody a krajiny

§ 13

V § 79 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 289/1995 Sb., ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 100/2004 Sb., zákona č. 218/2004 Sb., zákona č. 186/2006 Sb. a zákona č. 349/2009 Sb., se na konci textu písmene t) doplňují slova „, jsou-li tyto pozemky a stavby na území správních obvodů správních orgánů,

vykonávají působnost orgánů ochrany přírody správy".

ČÁST TŘETÍ

Změna lesního zákona

§ 14

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 67/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 149/2003 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 167/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 501/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb. a zákona č. 280/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 7 odst. 2 se za slovo „ochranných“ vkládají slova „a o vyřazení z této kategorie“.
2. V § 8 odst. 2 písm. a) se za slovo „přírodních rezervacích“ vkládají slova „, národních přírodních památkách“.
3. V § 8 odstavec 3 zní:
„(3) O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení podle odstavce 2 a o vyřazení z této kategorie rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa, nebo z vlastního podnětu.“.
4. V § 48a odst. 1 písmeno a) zní:
„a) o zařazení lesů do kategorie lesů ochranných, lesů zvláštního určení a o vyřazení lesů z těchto kategorií (§ 7 odst. 2, § 8 odst. 3), s výjimkou vojenských lesů uvedených v § 47 odst. 2,“.
5. V § 49 odst. 2 písmeno c) zní:
„c) o zařazení lesů do kategorie lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení a o vyřazení lesů z těchto kategorií (§ 7 odst. 2, § 8 odst. 3) ve vojenských lesích,“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o zajišťování obrany České republiky

§ 15

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 73/2011 Sb. a zákona č. 375/2011 Sb., se mění takto:

1. § 31 až 38 včetně nadpisů znějí:

„Správa újezdu

§ 31

(1) Státní správu na území újezdu vykonává správní úřad s názvem újezdni úřad. Újezdni úřad je současně vojenským orgánem, který plní úkoly při zajišťování obrany státu. Je podřízen ministerstvu.

(2) Výdaje na činnost újezdního úřadu se hradí z rozpočtu ministerstva.

§ 32

V čele újezdního úřadu je přednosta, kterým je voják z povolání; o jeho služebním zařazení rozhoduje ministr obrany.

§ 33

Působnost újezdního úřadu

(1) Újezdni úřad za účelem zajišťování obrany státu, výcviku ozbrojených sil a vojenského a hospodářského využití území újezdu

- a) pořizuje územní plán újezdu,
- b) koordinuje využívání území újezdu k vojenské a hospodářské činnosti mezi cvičícími jednotkami ozbrojených sil a osobami provozujícími hospodářskou činnost,
- c) zabezpečuje podmínky pro výcvik ozbrojených sil v polních podmínkách,
- d) povoluje vstup na území újezdu,
- e) stanovuje režimová a bezpečnostní opatření na území újezdu, kontroluje a vyžaduje jejich dodržování,
- f) projednává přestupek na úseku obrany spočívající v úmyslném narušení režimu ochrany a vstupu do vojenského objektu, který je vymezený zvláštním předpisem,
- g) pečuje o trvalé označení územních hranic újezdu, odpovídá za vyznačení hranic újezdu v terénu a za vyznačení bezpečnostních a ochranných pásem na území újezdu,
- h) zabezpečuje správu účelových komunikací,
- i) stanovuje místní a přechodnou úpravu provozu na účelových komunikacích z moci úřední,
- j) stanovuje opatření k zabezpečení čistoty a veřejného pořádku, k požární ochraně, k ochraně přírody a krajiny, k zásobování vodou, k čištění odpadních vod a k jejímu odvádění, a
- k) zabezpečuje součinnost a koordinaci s ostatními orgány státní správy, s orgány krajů a obcí.

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob, obsah a formu vyznačení hranic újezdu v terénu a bezpečnostních a ochranných pásem na území újezdu.

Majetkové uspořádání

§ 34

(1) Majetek na území újezdu, s výjimkou vneseného majetku, smí být jen ve vlastnictví státu. Způsob evidování nemovitostí na území újezdu a označování hranic újezdu stanoví zvláštní právní předpis.

(2) Z důvodů veřejného zájmu a hospodářského využití území újezdu mohou podnikatelskou činnost na území újezdu provozovat jen právnické osoby zřízeny nebo založeny státem. Funkci zřizovatele nebo zakladatele právnické osoby, pokud jim není ministerstvo, může vykonávat i jiné ministerstvo pouze po předchozím souhlasu ministerstva.

(3) Provozování podnikatelské činnosti nesmí omezovat plnění úkolů k zajišťování obrany státu a výcviku ozbrojených sil, a nesmí narušovat bezpečnostní a režimová opatření stanovená újezdním úřadem.

§ 35

(1) Z důvodu veřejného zájmu může ministerstvo na území újezdu povolit fyzickým nebo právnickým osobám jen výstavbu a provozování veřejně prospěšné stavby, zejména pro dopravní infrastrukturu nebo technickou infrastrukturu.

(2) Provozování veřejně prospěšné stavby a s ní provozně souvisejících zařízení technického vybavení, opravy a údržbu veřejně prospěšné stavby a s ní provozně související zařízení technického vybavení nesmí omezovat plnění úkolů k zajišťování obrany státu a výcviku ozbrojených sil, a nesmí narušovat bezpečnostní a režimová opatření stanovená újezdním úřadem.

(3) Pro zabezpečení provozu, oprav a údržby veřejně prospěšné stavby a s ní provozně souvisejícího zařízení technického vybavení se smlouvou k majetku státu zřizuje služebnost.

Pobyt a vstup na území újezdu

§ 36

Na území újezdu se nelze přihlásit k trvalému pobytu.

§ 37

Vstup na území újezdu bez povolení je zakázán.

§ 38

(1) Újezdní úřad může vydat povolení ke vstupu na území újezdu. Újezdní úřad při vydání povolení ke vstupu na území újezdu zabezpečí seznámení osob, kterým takové povolení bylo vydáno, s platnými režimovými a bezpečnostními opatřeními. Osoby, kterým byl povolen vstup na území újezdu, jsou povinny se před vstupem na území vojenského újezdu seznámit s aktuálními režimovými a bezpečnostními opatřeními a dodržovat je.

(2) Újezdní úřad vyhláší aktuální režimová a bezpečnostní opatření vyvěšením na úřední desce újezdního úřadu nejméně 24 hodin předem a po celou dobu jejich platnosti.

(3) Vydané povolení ke vstupu na území újezdu může újezdní úřad kdykoli odejmout.“.

Poznámky pod čarou č. 9 až 15 se zrušují.

2. § 39 a 40 se včetně nadpisu zrušují.

3. V § 73 se odstavec 1 zrušuje.

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 1 až 3.

4. V § 73a se písmeno b) zrušuje.

Dosavadní písmena c) až e) se označují jako písmena b) až d).

5. Přílohy č. 1 až 6 se zrušují.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o evidenci obyvatel

§ 16

Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 68/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 494/2012 Sb., zákona č. 186/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb. a zákona č. 312/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 2 písm. d) se slova „a na území vojenských újezdů újezdní úřady,⁴⁾“ včetně poznámky pod čarou č. 4 zrušují.

2. V § 19 odst. 1 se slova „, přednosta a zaměstnanci v újezdních úřadech⁴⁾“ zrušují.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o matrikách, jménu a příjmení

§ 17

Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 578/2002 Sb., zákona č. 165/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 21/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona

č. 239/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 190/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 89/2012 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb. a zákona č. 312/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 2 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Dojde-li k určení matričního úřadu nebo k jeho zrušení, popřípadě ke změně správního obvodu matričního úřadu, rozhodne ministerstvo, který matriční úřad převezme matriční knihy.“.

2. V § 62 odst. 1 větě poslední a v § 72 odst. 3 větě poslední se slova „správné pravopisné podobě jména“ nahrazují slovy „existenci jména nebo jeho správné podobě“.

3. V § 72 odst. 3 větě první se za slova „změnu jména na jméno“ vkládá slovo „neexistující“.

ČÁST SEDMÁ

Změna lázeňského zákona

§ 18

V § 43 zákona č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „a na pozemcích v katastrálním území Kyselka u Hradiště“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o soudech a soudcích

§ 19

Příloha č. 3 „Názvy obvodu a sídla okresních soudů“ k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění zákona č. 151/2002 Sb., se mění takto:

1. V bodě 9 Okresní soud v Českém Krumlově se za slova „Pohorská Ves,“ vkládají slova „Polná na Šumavě,“.
2. V bodě 24 Okresní soud v Karlových Varech se za slovo „Božičany,“ vkládá slovo „Bražec,“ a za slovo „Děpoltovice,“ se vkládají slova „Doupovské Hradiště,“.
3. V bodě 40 Okresní soud v Olomouci se za slovo „Komárov,“ vkládá slovo „Kozlov,“ za slovo „Luběnice,“ se vkládají slova „Luboměř pod Strážnou,“ a za slovo „Měrotín,“ se vkládají slova „Město Libavá,“.
4. V bodě 54 Okresní soud v Příbrami se slova „a území vojenského újezdu Brdy“ zrušují.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o ověřování

§ 20

V § 16 zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění zákona č. 301/2008 Sb., se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Zanikne-li působnost úřadu vykonávat vidimaci a legalizaci, rozhodne ministerstvo, který úřad převezme ověřovací knihy.“.

ČÁST DESÁTÁ

ÚČINNOST

§ 21

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015, s výjimkou § 8 odst. 5 až 7 a § 9, které nabývají účinnosti dnem 1. září 2014, a § 19, pokud jde o bod 4, který nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2016.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

A. Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA

1. Důvod předložení a cíle

1.1. Název

Návrh zákona o zrušení vojenského újezdu Brdy, stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů)

1.2. Definice problému

Návrh zákona o zrušení vojenského újezdu Brdy, stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů) je předkládán v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2013.

Ministerstvo obrany v návaznosti na východiska stanovená Bílou knihou o obraně (dále jen „Bílá kniha“), která byla schválena usnesením vlády ze dne 18. května 2011 č. 369, navrhuje optimalizaci počtu a rozlohy vojenských újezdů. Optimalizace vojenských újezdů (dále jen „Optimalizace“) vychází z „**Komplexní analýzy vojenských újezdů, posádkových střelnic a cvičišť**“, kterou zpracoval Generální štáb Armády České republiky (AČR) ve spolupráci s ostatními organizačními útvary Ministerstva obrany.

Přehled základních údajů o vojenských újezdech:

Název	Kraj	Počet obyvatel	Rozloha (ha)	Využíváno k výcviku (ha)	Hospodářské využití (ha)
Hradiště	Karlovarský	593	33 161	17 015	16 146
Libavá	Olomoucký	1 121	32 724	10 770	21 954
Boletice	Jihočeský	308	21 953	8 847	13 106
Brdy	Středočeský	35	26 009	3 217	22 792
Březina	Jihomoravský	4	15 817	2 992	12 825
Celkem		2061	129 664	42 841	86 823

Podle zákona je veškerý majetek na území vojenského újezdu mimo vneseného majetku majetkem státu. **Plochy a další nemovitý majetek potřebný k provádění**

a zabezpečení výcviku ozbrojených sil je v příslušnosti hospodaření organizační složky státu Ministerstva obrany podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, a je **spravován příslušnou vojenskou ubytovací a stavební správou (VUSS). Ostatní plochy slouží převážně jako ochranné a bezpečnostní zóny při výcviku (zejména střelbách)** a jsou v právu hospodaření Vojenských lesů a statků České republiky, s.p. (VLS ČR, s.p.). Tento majetek je vymezen v zakládací listině VLS ČR, s.p. ve smyslu § 2 odst. 5 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, jako určený majetek.

Pro výcvik ozbrojených sil jsou na území vojenských újezdů zřízeny vojenské výcvikové prostory (VVP) a výcviková zařízení (VZ). VVP a VZ tvoří soubory střelnic, cvičišť, cest pro pásová vozidla, ubytovacích objektů cvičících vojsk, sítí pozemních komunikací a ostatní vojenská účelová zařízení, včetně vodních ploch a pozemků určených k výcviku ozbrojených sil. **Každý VVP je odlišný stupněm vybudování učební a výcvikové základny a tím i svým určením. Současný počet a rozloha vojenských újezdů umožňuje provádět výcvik se všemi druhy zbraní,** kromě střelb letectva na vzdušné cíle a střelb protiletadlových raketových kompletů s účinným dostřelem větším než 5,5 km.

V této souvislosti je nutné zdůraznit počty výcvikových zařízení a jejich postupnou redukci od roku 1991. Na základě usnesení vlády ČSFR ze dne 5. září 1991 č. 541 byly zrušeny vojenské újezdy Ralsko, Dobrá Voda a Mladá, čímž **došlo ke snížení počtu vojenských újezdů na území České republiky (ČR) z původních 8 na současných 5.** Tyto změny představovaly zmenšení rozlohy vojenských újezdů na území ČR o 478,2 km², tedy z původní rozlohy 1 774,8 km² na 1 296,6 km².

Rozhodnutí o dislokaci vojsk v blízkosti vojenských újezdů bylo logickým vyústěním snahy o zabezpečení kvalitního výcviku vojsk, snížení nákladů na přesuny a na řešení škod způsobených výcvikem vojsk na posádkových střelnicích a cvičišťích. V dalších letech budou střelby ostrou municí a veškerý polní výcvik AČR prováděny zejména ve vojenských újezdech.

Hlavním důvodem Optimalizace je redukce počtů AČR (v roce 1993 měla AČR 115 000 vojáků v činné službě, v současné době má AČR 25 000 vojáků). Vzhledem k současným a budoucím potřebám výcviku vojsk, ale také k četnosti výcviku a početním stavům jednotek je nutné přehodnotit stávající počet a rozsah vojenských újezdů a ostatních výcvikových zařízení. Vzhledem ke snižování zdrojového rámce je nutné provozovat a modernizovat jen nezbytný počet vojenských újezdů a výcvikových zařízení nutných k zabezpečení výcviku. Rozloha těchto území určených k výcviku ozbrojených sil překračuje obvyklý rámec v porovnání s jinými státy v Evropě. V okolních zemích připadá na vojenské újezdy kolem 0,5 % rozlohy státu, zatímco u nás 1,7 %.

Neméně podstatným důvodem je vyřešení zásadních problémů spojených s existencí vojenských újezdů. Cílem Optimalizace a navrženou právní úpravou je:

a) umožnit obyvatelům vojenských újezdů realizaci základních lidských práv a svobod daných Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“) - **problematika života obyvatel vojenských újezdů a omezování základních práv a svobod** obyvatel vojenských újezdů je **spojená se specifickým charakterem tohoto území, které je prioritně určeno k výcviku ozbrojených sil v polních podmínkách.** Území vojenského újezdu nenáleží do území žádné obce, a tím není obyvatelům vojenského újezdu umožněno jedno ze základních politických práv, tj. právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců podle čl. 21 odst. 1 Listiny. Obyvatele vojenského újezdu nemohou, v lokalitě trvalého bydliště v plné míře realizovat vlastnické právo podle čl. 11 Listiny, neboť na území vojenského újezdu smí být majetek jen ve vlastnictví státu. Obyvatel vojenských újezdů musí

respektovat požadavky kladené na zajišťování obrany státu a na zabezpečení ochrany zdraví a majetku osob využívajících území vojenského újezdu, čímž dochází k omezení možnosti jejich pohybu (čl. 14 odst. 1 Listiny) po celém území vojenského újezdu. S těmito atributy kladenými na bezpečnost a zdraví osob je rovněž spojeno omezení přijímání návštěv ve svém bydlišti, kdy přijetí návštěv je častokrát spojováno s vydáním povolení ke vstupu na území vojenského újezdu. Vyčleněním sídelních útvarů z vojenských újezdů lze dosáhnout stavu bez obyvatel vojenského újezdu. Tímto opatřením bude vyřešen jeden ze základních problémů existence vojenských újezdů spojený s omezením základních lidských práv a svobod obyvatel vojenských újezdů.

Vyčleněním sídelních útvarů a dalších okrajových částí území vojenského újezdu, připojením vyčleňovaných území ke stávajícím obcím a umožněním vzniku nových obcí, bude dosaženo shora uvedeného cíle se současným vytvořením základních předpokladů pro dosažení snížení výdajů na provoz jednotlivých vojenských újezdů, zejména z hlediska stávajících výdajů na zabezpečení obyvatel vojenských újezdů. Je však nutné počítat s jednorázovými náklady státu na změnu hranic vojenských újezdů a zabezpečení samosprávy;

b) vyřešit majetkoprávní uspořádání na území vojenských újezdů - téměř u všech vojenských újezdů dojde k vyřešení restitučních nároků v okrajových částech, a to přímým vyčleněním těchto území z vojenských újezdů. Restituční nároky uvnitř vojenských újezdů je nutné řešit vykoupením, případně směnou za jiné pozemky mimo území vojenských újezdů (ve vyčleněných prostorech z území újezdů). **Současný stav je v rozporu s platnou právní úpravou** (podle zákona je majetek na území vojenského újezdu ve vlastnictví státu). Zároveň bude řešena možnost odprodeje nebo převodu nepotřebného majetku státu (kasárna, ubytovny, parky techniky, objekty logistického zabezpečení apod.).

Vyčleněním těchto území z vojenských újezdů dojde k vyřešení nežádoucího majetkoprávního uspořádání (současný stav je v rozporu s ustanovením § 31 odst. 1 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů), se kterým je spojená plná realizace vlastnického práva vlastníky těchto nemovitosti se současnou úsporou finančních prostředků vynakládaných na jejich pronájem (počnaje rokem 2016 lze odhadnout úspory na cca 20 mil. Kč ročně, a to v závislosti na růstu cen v místě a čase);

c) uspokojit požadavky okolních obcí na zpřístupnění dalších území vojenských újezdů za účelem plnohodnotnějšího využití tohoto území k zabezpečení potřeb obyvatel v oblasti využívání vodních zdrojů pro zásobování obyvatel obcí pitnou vodou, ochrany svého území před povodněmi, zabezpečení dopravní obslužnosti, využití území ke sportovním a kulturním aktivitám co nejširší veřejnosti.

Ministerstvo obrany ve snaze vyhovět legitimním požadavkům okolních obcí navrhuje přijmout opatření blíže upravená předkládaným návrhem zákona. Bez zákonné úpravy nelze plnohodnotně vyřešit vznášené oprávněné požadavky obcí bez toho, aby vstup a pobyt osob na jeho území nebyl vázán na dodržování režimových a bezpečnostních opatření. Nutnost stanovení režimových a bezpečnostních opatření na území vojenského újezdu vyplývá z jeho povahy a využití, kdy území vojenského újezdu z občanskoprávního pohledu je považováno za provoz zvláště nebezpečný. S tím úzce souvisí nebezpečí ohrožení zdraví a majetku osob, kdy stát odpovídá za škodu. Stát se odpovědností za škodu zproští, jen jestliže prokáže, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení úsilí, které lze požadovat.

Navrhovaným řešením, tj. připojením vyčleňovaného území k okolním obcím a vznikem nových obcí, dojde k obnově obcí v jejich historických katastrálních územích a k naplnění legitimních požadavků obcí. Současně dojde k eliminaci rizika případného ohrožení nebo poškození zdraví obyvatel, neboť Ministerstvo obrany se zákonem zavazuje

provést průzkum tohoto území s případným odstraněním pyrotechnické a ekologické zátěže tohoto území, při zachování přírodní a ekologické rovnováhy na tomto území a zachování krajinného rázu;

d) umožnit plnohodnotnější péči o kulturní památky a zpřístupnit je co nejširší veřejnosti bez rizika ohrožení zdraví – kdy na území vojenských újezdů se nachází nemalá část **státem evidovaných památek**, které se nacházejí většinou v okrajových částech vojenských újezdů. Změnou hranic vojenských újezdů lze vyčlenit velkou část vyhlášených kulturních památek z území vojenských újezdů a následně je převést na jiné subjekty jako nepotřebný majetek pro AČR, a tím eventuálně i jako trvale nepotřebný majetek pro stát. Dojde-li ke změně příslušnosti hospodaření s tímto majetkem státu nebo ke změně vlastníka ke kulturní památce dojde současně k možnosti využití finančních prostředků na obnovu kulturního dědictví z fondů Evropské unie.

Základním cílem Optimalizace je změna stávajících hranic vojenského újezdu Boletice, který náleží do Jihočeského kraje, vojenského újezdu Březina, který náleží do Jihomoravského kraje, vojenského újezdu Hradiště, který náleží do Karlovarského kraje, a vojenského újezdu Libavá, který náleží do Olomouckého kraje. Optimalizace předpokládá zrušení vojenského újezdu Brdy, který náleží do Středočeského kraje.

Pomineme-li ryze operačně – taktické požadavky na vojenské využití vojenského újezdu Brdy, které jej předurčují ke zrušení, tak do popředí pro jeho zrušení vystupují legitimní požadavky okolních obcí na jeho využití k zabezpečení potřeb obyvatel pitnou vodou, (tj. plnohodnotné využívání povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo u kterých, se předpokládá jejich využití jako zdrojů pitné vody, *pozn. území újezdu Brdy je schválena jako „CHOPAV“ – chráněná oblast přirozené akumulace vod*), ochrany svého území před povodněmi, zabezpečením dopravní obslužnosti, využití území ke sportovním a kulturním aktivitám co nejširší veřejnosti. Z tohoto legitimního požadavku rovněž vyplývá oprávněnost požadavku občanů přilehlých obcí k obnovení historických hranic obcí a historických hranic Plzeňského kraje

Ministerstvo obrany plně respektuje shora uvedený legitimní požadavek těchto obcí a upřednostňuje část rušeného území vojenského újezdu Brdy přiřčenit k území Plzeňského kraje.

Ministerstvo obrany navrhuje redukci výcvikových prostorů pro současné a budoucí potřeby zajištění obrany státu. **V neposlední řadě se také snaží napravit křivdy způsobené vznikem vojenských újezdů a zrušením obcí v padesátých letech minulého století.** Uvedenou problematiku je nutné posuzovat v nejširších souvislostech.

S ohledem na specifičnost a rozsah podkladů, ze kterých předkládaný materiál vychází, obsahuje tato důvodová zpráva přílohu, ve které je proces optimalizace vojenských újezdů podrobně popsán, a to mj. s ohledem na požadavky, které jsou na materiál kladeny z hlediska hodnocení dopadů navrhované regulace.

1.3. Popis existujícího právního stavu

Problematika vojenských újezdů do přijetí zákona č. 222/1999 Sb. byla upravena zákonem č. 169/1949 Sb., o vojenských újezdech, ve znění zákona č. 425/1990 Sb. V souladu s tímto zákonem byly zřízeny a až do roku 1999 spravovány vojenské újezdy Hradiště, Boletice, Brdy, Březina a Libavá. Se změnou politicko-právních poměrů se zřízení a správa vojenských újezdů podle zákona č. 169/1949 Sb. dostala do rozporu s ústavním pořádkem zejména z toho důvodu, že vojenské újezdy, na jejichž území byl výlučně majetek státu, byly zřízeny rozhodnutím vlády. Rozpor právní úpravy s ústavním pořádkem byl spatřován,

zejména pokud jde o čl. 4 a čl. 11 odst. 2 až 4 Listiny, neboť bylo nutno zákonem vymezit výlučné vlastnictví majetku státem na území vojenských újezdů a respektovat i další práva osob odlišných od státu.

Zákon č. 222/1999 Sb. ve svých ustanoveních deklaroval zákonné zřízení stávajících vojenských újezdů, stanovil výlučné vlastnictví státu na území vojenských újezdů a další zřizování, změnu nebo zrušení vojenských újezdů umožnil pouze formou zákona, a to z důvodu vyloučení kolize s ústavním pořádkem. Zákon č. 222/1999 Sb. rovněž pro potřeby obrany státu vymezil objekty důležité pro obranu státu, mezi kterými významné místo zaujímají vojenské újezdy.

Existence vojenských újezdů ve stávající formě a obsahu právní úpravy není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky, neboť:

- výkon územní samosprávy je vázán na institucionální formy, jejichž taxativní výčet obsahuje čl. 99 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“);
- Ústava v čl. 8 nezaručuje existenci každé obce nebo její nezměněnou podobu, nýbrž záruku, že každá existující obec bude vykonávat samosprávu (samostatnou působnost). Obdobně není Ústavou zaručeno, že každá obec bude správní jednotkou;
- rovněž není Ústavou zaručeno, že každá územní část České republiky bude náležet k nějaké obci. To stanoví jen obyčejný zákon, který z tohoto pravidla připouští výjimky;
- obrana České republiky a existence objektů důležitých pro obranu státu je dostatečným důvodem pro to, aby existovaly rozumně velké části území státu, na kterých nebude vykonávána územní samospráva, a které budou s ohledem na svůj obranný význam zcela podřízeny řízení státu;
- úkoly obrany státu mohou, jsou a budou takové povahy, že se přímo neslučují se souběžnou existencí samosprávných územních orgánů na jednom území. Přičemž je nutno vidět, že platná právní úprava obecního zřízení prakticky ani realizaci práva na samosprávu v takové podobě neumožňuje;
- občané, kteří doposud mají trvalý pobyt na takových územích (vojenských újezdech), proto nemohou realizovat právo na správu veřejných věcí ve stejných formách a stejným způsobem, je-li správa veřejných věcí vázaná na existenci obce;
- je věcí osobního rozhodnutí občanů, zda si zvolí místo svého pobytu v souladu s čl. 14 Listiny v některé obci nebo za náročnějších podmínek (podle čl. 14 odst. 3 Listiny) požádají o povolení trvalého pobytu na území vojenského újezdu. Nejedná se o jejich diskriminaci, když ani čl. 3 odst. 1 Listiny nepovažuje místo pobytu samo o sobě za diskriminující znak;
- omezení základních práv občanů a zejména občanů s trvalým pobytem ve vojenském újezdu jsou věcně odůvodněná a jsou v souladu s principem přiměřenosti zásahu veřejné moci do základních práv a svobod.

Na základě shora provedeného právního rozboru lze dospět k jednoznačnému závěru, že právní úprava vojenských újezdů, jejichž území je výhradně určeno k zajišťování obrany České republiky, a to zejména k výcviku ozbrojených sil v polních podmínkách, plně respektuje ústavní předpoklady takové právní úpravy a není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Základní právní předpisy upravující formu existence vojenských újezdů, změny nebo zrušení vojenského újezdu a výkon státní správy na území vojenských újezdů:

a) **zákon č. 36/1960 Sb.**, o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, je základním právním předpisem pro následnou právní úpravu existence vojenských újezdů. Zákon ve svých ustanoveních deklaruje existenci vojenských újezdů, a to tím, že území ČR dělí na kraje, kraje dělí na okresy a okresy dělí na obce a vojenské újezdy (§ 1). Z hlediska územního uspořádání státu je území vojenského újezdu vymezeno hranicí jednoho nebo více souvislých katastrálních území (§1a odst. 2).

b) **zákon č. 222/1999 Sb.**, o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zařadil území vojenských újezdů mezi nejvýznamnější objekty důležité pro obranu státu, které mají z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil (§ 29 odst. 1).

Vojenský újezd je vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Vojenský újezd tvoří územní správní jednotku (§ 30 odst. 1). Území vojenského újezdu je spravováno správním úřadem – újezdním úřadem, který je současně vojenským orgánem. Je podřízen Ministerstvu obrany. Výdaje na činnost újezdního úřadu se hradí z rozpočtu Ministerstva obrany (§ 35). Vojenský újezd a újezdní úřad se zřizují, mění a ruší zvláštním zákonem (30 odst. 2).

Zákon ustanovením § 73 odst. 1 deklaruje, že vojenské újezdy, újezdní úřady a sídla újezdních úřadů, uvedené v příloze č. 1 tohoto zákona, které byly zřízeny podle dosavadních právních předpisů, tj. podle zákona č. 169/1949 Sb., o vojenských újezdech, jsou vojenskými újezdy, újezdními úřady a sídly újezdních úřadů podle tohoto zákona. Příslušnost území vojenského újezdu k okresu, uvedená v příloze č. 1 tohoto zákona, stanovená podle dosavadních předpisů, je příslušností území vojenského újezdu k okresu podle tohoto zákona. Hranice jednotlivých existujících vojenských újezdů, vyznačené v příloze č. 2 – 6 tohoto zákona, stanovené podle dosavadních právních předpisů, jsou zobrazením hranic vojenských újezdů podle tohoto zákona, evidovaných ke dni jeho účinnosti v katastru nemovitostí. Do dokumentace o podrobném průběhu hranic jednotlivých vojenských újezdů lze nahlédnout u příslušného katastrálního úřadu nebo ministerstva.

Z hlediska majetkoprávního uspořádání, majetek na území vojenského újezdu, s výjimkou vneseného majetku, smí být jen ve vlastnictví státu (§ 31). Vzhledem k existujícím restitučním nárokům zákon v ustanovení § 73 odst. 2 stanovil, že nebudou-li vlastnická práva právnických nebo fyzických osob k nemovitostem na území vojenských újezdů a věcná práva k cizím nemovitostem na území vojenských újezdů zřízená ve prospěch právnických a fyzických osob ke dni účinnosti tohoto zákona převedena na stát a nebude-li do 2 let od účinnosti tohoto zákona zahájeno řízení o povolení vkladu do katastru nemovitostí po vzájemné dohodě mezi vlastníkem a Ministerstvem obrany, všechny tyto nemovitosti a věcná práva k nim se vyvlastní. Dodnes nejsou některé restituční nároky dořešeny a v rozporu se současnou právní úpravou se na území újezdů nachází majetek osob odlišných od státu.

c) **zákon č. 128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, stanoví, že každá část území České republiky je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak (§ 18 odst. 1). Tímto zvláštním zákonem je zákon č. 222/1999 Sb., který stanovil, že území vojenského újezdu tvoří územní správní jednotku, jehož správu vykonává újezdní úřad. Proto území vojenského újezdu nenáleží do území žádné obce. Zákon o obecním zřízení ve svém ustanovení § 20a umožňuje, aby v případě změny hranic vojenského újezdu nebo zrušením vojenského újezdu vznikla nová obec.

1.4. Popis cílového stavu

Vojenské újezdy Boletice, Hradiště a Libavá jsou svými podmínkami plně vyhovující pro výcvik jednotek AČR ve všech druzích příprav, včetně součinnostních cvičení za účasti všech druhů vojsk a pro společná alianční cvičení. Vojenský újezd Brdy je prioritně určen k výcviku dělostřelectva, vzhledem k rozloze výcvikových ploch však neumožňuje plnohodnotný výcvik mechanizovaných jednotek. Vzhledem ke specifickému určení vojenského újezdu Březina (zabezpečení výcviku základního a zdokonalovacího výcviku profesionálů) je nutné tento újezd zachovat.

Po vyhodnocení určení a možností jednotlivých vojenských újezdů, zejména z hlediska možností výcviku vojsk a vybudované infrastruktury, jejich vybavení, ale také po vyhodnocení přesunů nejbližších útvarů do jiných vojenských újezdů je nejvhodnější uvolnit vojenský újezd Brdy.

Na základě komplexního posouzení problematiky výcviku AČR a zajištění společného výcviku s jednotkami NATO lze bez omezení výcviku u ostatních újezdů vyčlenit sídelní útvary a okrajové části újezdů, které byly k výcviku využívány sporadicky.

Těmito opatřeními lze vyřešit téměř všechny zásadní problémy spojené s existencí vojenských újezdů. Realizací uvedeného návrhu lze uvolnit cca 42 000 ha z celkové rozlohy 129 664 ha vojenských újezdů.

1.5. Identifikace dotčených subjektů

Problematika zrušení vojenského újezdu, změny hranic vojenských újezdů a na ně navazujících opatření se dotýká působnosti Ministerstva vnitra, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva zemědělství, Ministerstva financí, Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, Jihočeského kraje, Jihomoravského kraje, Karlovarského kraje resp. Ústeckého kraje, Olomouckého kraje resp. Moravskoslezského kraje Středočeského kraje resp. Plzeňského kraje, a přilehlých obcí a v neposlední řadě obyvatel vojenských újezdů.

S dotčenými subjekty [přípravné výbory nově vznikajících obcí, jejichž členové (již pro účely projednávání základních principů připravovaného návrhu zákona) byli voleni budoucími občany těchto obcí, starostové stávajících obcí, jichž se změna hranic vojenských újezdů dotkne] probíhaly konzultace již ve stadiu přípravy Optimalizace vojenských újezdů. Intenzivní konzultace k problematice vojenských újezdů a zámyslu budoucí právní úpravy probíhaly po celou dobu přípravy předkládaného návrhu zákona, a to včetně objasňování dopadů nové právní úpravy obyvatelům vojenských újezdů. Navržené změny hranic katastrálních území byly projednány se zastupitelstvy všech dotčených obcí.

1.6. Zhodnocení rizika

Má-li být dosaženo shora uvedeného cílového stavu je nezbytné provést odpovídající právní úpravu předkládaným návrhem zákona.

Ponecháním dosavadní právní úpravy by nedošlo k odstranění problémů spojených s existencí vojenských újezdů, zejména by nedošlo vyřešení problematiky omezení základních lidských práv a svobod obyvatel újezdů a dalších aspektů blíže popsanych v kapitole 1.2. tohoto zhodnocení.

Z věcných hledisek lze uvažovat o hodnocení následujících rizik se současným návrhem eliminování těchto rizik:

Očista uvolňovaných území

U většiny již dříve zpřístupněných okrajových částí vojenských újezdů byl pyrotechnický průzkum proveden v minulých letech, před zpřístupněním těchto částí veřejnosti. Na základě výsledků průzkumů byly tyto prostory vyhodnoceny jako bezpečné. U vojenských újezdů, kde dochází ke změnám hranic a vyčlenění okrajových částí újezdů, bude očista prostor, ve kterých probíhala vojenská činnost, provedena silami AČR podle zpracovaného harmonogramu, nejdéle do konce roku 2014.

K provedení očisty od zbytku munice vojenského újezdu Brdy byl Generálním štábem AČR zpracován „Plán opatření k provedení očisty uvolňovaných vojenských prostorů“ s předpokládaným termínem ukončení do konce roku 2015. Je plánováno vyčistit přibližně 17 000 ha. Předpokládá se kombinace provedení hloubkového pyrotechnického průzkumu (výcvikové a cílové plochy v okrajových částech) a povrchového sběru munice na ostatním území.

Ochrana přírody a krajiny

Z hlediska stavu přírody a krajiny patří vojenské újezdy mezi nejzachovalejší v České republice, a to zejména vzhledem ke specifickému využívání krajiny. Vojenské újezdy jsou zařazeny do soustavy NATURA 2000. Nachází se zde evropsky významné lokality (EVL), ptačí oblasti (PO) a další zvláště chráněná území s různými stupni ochrany. Tyto území zůstanou i nadále z hlediska ochrany přírody chráněné. **Pouze kompetentně se stane příslušným orgánem ochrany přírody Ministerstvo životního prostředí (MŽP) nebo příslušný krajský úřad.** Příslušný orgán ochrany přírody může pak v případě EVL tyto části v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění ponechat v tzv. základní ochraně, či zajistit jejich ochranu formou smluvní ochrany (smlouva o chráněném území), nebo je vyhlásit jako zvláště chráněná území např. v kategorii přírodní památka, přírodní rezervace, národní přírodní památka, atd. Tato problematika je dále projednávána Ministerstvem obrany s MŽP a krajskými úřady a nepředstavuje v oblasti ochrany přírody a krajiny žádné riziko.

Další oblasti spojené se zabezpečením obyvatel (sociální, zdravotní, kulturní apod.) nelze považovat za rizika, neboť zde nedochází ke změnám. Tyto oblasti jsou pro malé sídelní útvary ve vojenských újezdech již od jejich vzniku zabezpečovány okolními městy.

2. Návrh variant řešení

Návrh na stanovení počtu a velikosti vojenských újezdů vychází ze současných a budoucích operačně – taktických potřeb AČR k zabezpečení výcviku vojsk V průběhu procesu tvorby Optimalizace byly zvažovány tři varianty řešení.

Nulová varianta

Neřešením předmětné problematiky právní úpravou by došlo k dalšímu zakonzervování současného stavu a nemohlo by dojít k řešení základních cílů, tj. nedošlo by k:

- vyřešení problému omezení lidských práv a základních svobod obyvatel vojenských újezdů, zejména politického práva podle čl. 21 odst. 1 Listiny a dalších práv daných Listinou,

- vyřešení majetkoprávního uspořádání na území vojenských újezdů a nadále by docházelo k omezování majetkových práv obyvatel vojenských újezdů a vlastníků restituovaného majetku. Nadále by existoval nežádoucí stav, který je v rozporu s § 31 odst. 1 zákona č. 222/1999 Sb., a stát by byl neustále zatížen finančními náklady na pronájem restituovaného majetku,

Varianta I

Souběžné využívání území vojenských újezdů a existence samosprávných územních orgánů by vyžadovala zákonnou úpravu. Takovouto právní úpravou by nedošlo k vyřešení základních cílů Optimalizace. Došlo by k dalšímu prohlubování zákonných zásahů do lidských práv a základních svobod občanů a do zásahu fungování územních samosprávných celků. Nedošlo by k zefektivnění obrany státu, jako základní ústavní povinnosti státu. Prohlubovalo by se riziko odpovědnosti státu za škodu na majetku a zdraví občanů nejen v oblasti náhrady škody vyvolané provozem zvláště nebezpečným, ale i v oblasti způsobené nadměrných hlukem, poškozováním obecní dopravní infrastruktury způsobené přepravou vojsk a vojenské techniky a dalších, které vzhledem k specifické vojenské činnosti nelze ani předvídat.

Úkoly zajišťování obrany státu bývají takové povahy, že se přímo neslučují se souběžnou existencí samosprávných územních orgánů na jednom území, proto o této variantě nelze uvažovat.

Varianta II

Varianta právní úpravy zrušení jednoho vojenského újezdů a změny hranic ostatních vojenských újezdů spojena s připojením vyčleňovaného území k území přilehlých obcí a vznikem nových obcí umožní naplnění stanovených cílů s eliminováním rizik ve sledovaných oblastech a blíže popsanych v kapitole 1.2.

Navrhovaná právní úprava je zásahem do činnosti územních samosprávných celků, která není v rozporu s čl. 101 odst. 4 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, neboť je realizována zákonem a k ochraně práv daných Listinou, tj. k realizaci práva obyvatel vojenských újezdů na správu věcí veřejných, při současném respektování ústavního práva občanů ČR na bezpečnost proti neoprávněným zásahům do tohoto práva, kdy na druhé straně je ústavní povinnost státu k zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životu, zdraví a majetkových hodnot. Předkládaný návrh zákona vycházející s aplikací této varianty respektuje ústavní předpoklady a další zákonné předpoklady a ani změnou území obcí a následnou změnou území krajů nekoliduje s ústavním pořádkem České republiky.

2.1. Návrh optimalizace počtu vojenských újezdů

Při zkvalitnění plánování výcviku lze zvýšit počet současně cvičících vojsk v každém z vojenských újezdů. Po vyhodnocení jednotlivých kritérií, hledisek a souvisejících problémů s existencí jednotlivých újezdů, lze navrhnout jeden vojenský újezd ke zrušení.

Vojenské újezdy Boletice, Hradiště a Libavá svými podmínkami plně vyhovují pro výcvik jednotek AČR ve všech druzích příprav, včetně součinnostních cvičení za účasti všech druhů vojsk a pro společná alianční cvičení.

Vojenský újezd Brdy je prioritně určen k výcviku dělostřelectva, vzhledem k rozloze výcvikových ploch však neumožňuje plnohodnotný výcvik mechanizovaných jednotek. Z celkové rozlohy 26 009 ha tvoří výcvikové plochy pouze 3 217 ha (12 % celkové rozlohy), což představuje nejmenší podíl výcvikové plochy v porovnání s ostatními újezdy. Na ostatních plochách hospodaří VLS ČR, s.p. V posledních letech došlo k výraznému snížení bojových střelb dělostřelectva, pro které je vojenský újezd zejména určen, např. v roce 2010 byly bojové střelby prováděny 8 dnů, v roce 2011 pouze 4 dny. Tyto střelby lze bez problémů provádět ve výše jmenovaných újezdech. Velký podíl ve využití újezdu tvoří zejména výcvik ve střelbě z ručních zbraní. Tento druh výcviku je běžně prováděn na posádkových střelnicích mimo vojenské újezdy a také možnosti střelb v ostatních vojenských újezdech jsou dostatečné.

Vzhledem ke specifickému určení vojenského újezdu Březina (zabezpečení výcviku základního a zdokonalovacímu výcviku profesionálů) je nutné tento újezd zachovat.

Po vyhodnocení jednotlivých kritérií, zejména určení a možností jednotlivých vojenských újezdů z hlediska výcviku vojsk a vybudované infrastruktury, jejich vybavení, ale také po vyhodnocení četnosti polního výcviku a přesunů nejbližších útvarů do jiných vojenských újezdů se jeví jako nejvhodnější uvolnit vojenský újezd Brdy.

2.2. Návrh optimalizace rozlohy vojenských újezdů

Na základě komplexního posouzení problematiky výcviku AČR a zajištění společného výcviku s jednotkami aliance, lze bez omezení výcviku vyčlenit sídelní útvary a okrajové části vojenských újezdů Boletice, Březina, Hradiště a Libavá, které byly k výcviku využívány sporadicky. Tímto opatřením lze vyřešit téměř všechny zásadní problémy spojené s existencí vojenských újezdů.

Věcný obsahový okruh upravovaný předkládaným návrhem zákona v souladu s dosud platným ustanovením § 30 odst. 2 zákona č. 222/1999 Sb. neumožňuje, aby byly zvažovány jiné formy řešení, než je forma zákonné úpravy. V případě právní úpravy vojenských újezdů, zejména pokud jde o zrušení nebo změnu hranic vojenského újezdu, přichází v úvahu pouze jediná varianta řešení, a to forma zákona, a to i s ohledem na ústavní předpoklady, ze kterých plyne, jak již bylo shora uvedeno, že budoucí předmět právní úpravy vyžaduje zákonnou formu.

Zákonnou úpravu vyžaduje i vznik nových obcí, neboť stávající zákon o obecním zřízení v § 20a pouze konstatuje, že nová obec může mimo jiné vzniknout změnou nebo zrušením vojenského újezdu a podmínky vzniku nové obce pro tento případ blíže neupravuje.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Výdaje jednotlivých vojenských újezdů jsou rozdílné v závislosti na jejich rozloze, počtu a intenzitě využití výcvikových zařízení a počtu obyvatel. Průměrné výdaje jednotlivých vojenských újezdů, odvozené z vývoje výdajů jsou následující:

Období r. 2008 – 2011:

Výdaje z rozpočtu MO	Vojenský újezd				
	Hradiště	Libavá	Boletice	Brdy	Březina
Roční průměrné výdaje v mil. Kč	112,556	142,637	90,902	77,704	12,938

Údaje za každý vojenský újezd jsou souhrnem výdajů za újezdní úřad vojenského újezdu a střediska obsluhy výcvikových zařízení (SOVZ), včetně výdajů na nemovitou infrastrukturu. Výjimku tvoří vojenský újezd Březina, kde provoz vojenského újezdu zabezpečuje prapor zabezpečení posádky VeV-VA Vyškov – z tohoto důvodu nelze přesně vyčíslit výdaje na provoz ve vojenském újezdu. Vlivem snižování rozpočtu MO v posledních letech nejsou vyčleňovány dostatečné prostředky na opravy nemovité infrastruktury (inženýrských sítí, budov, komunikací, bytového fondu atd.).

Ve sféře státního rozpočtu lze očekávat, že:

- a) v kapitole Ministerstva obrany dojde k úspoře finančních prostředků zejména v oblasti výdajů spojených s pronájmem pozemků z důvodů restituce, zefektivněním výcviku a výkonu státní správy při správě újezdů. Tyto úspory počínaje rokem 2016 lze odhadnout na cca 50 mil. Kč ročně;
- b) k jednorázovému nárůstu finančních prostředků dojde v souvislosti se vznikem nových obcí (zaměření, vytýčení a stabilizaci nových hranic obcí) cca ve výši 25 mil. Kč;
- c) k jednorázovému nárůstu finančních prostředků dojde v souvislosti s konáním voleb do orgánů nově vznikajících obcí. Náklady na jejich provedení u Ministerstva vnitra, krajů a obcí představují částku cca 500 000 Kč;
- d) finanční výdaje na zabezpečení fungování nových obcí včetně příspěvku na výkon státní správy v přenesené působnosti lze odhadnout ve výši cca 11 mil. Kč ročně;
- e) do vlastnictví nově vznikajících obcích, popřípadě též krajům, ze zákona přejde majetek státu v celkové účetní hodnotě cca 1 miliardy Kč. Prováděnou optimalizací vojenských újezdů se sníží výdaje Ministerstva obrany na správu majetku státu cca o 115 mil. Kč ročně;
- f) nezbytná pyrotechnická očista vyčleňovaných území nepředstavuje přímé zatížení státního rozpočtu – kapitoly Ministerstva obrany, neboť je prováděna silami Armády České republiky v rámci vojenské přípravy specializovaných sil.

Předkládaný návrh zákona nemá vliv na mezinárodní konkurenční schopnost České republiky, nemá dopady do podnikatelské sféry a nezasahuje do sféry narušení rovnosti mužů a žen. Navrhovaná právní úprava nevytváří prostředí umožňující případné korupční jednání a tím ani nenese znaky případných korupčních rizik.

Vyčleněním části území ze stávající rozlohy vojenských újezdů mimo vojenské újezdy a zrušením jednoho vojenského újezdu nedojde k přerušení ochrany přírody ani k narušení ochrany krajinného rázu.

Návrh zákona má dopady do oblasti územních samosprávných celků. Realizací předkládaného návrhu zákona dojde ke vzniku šesti nových obcí. Se vznikem nových obcí dojde k nezbytnému svěřením výkonu státní správy zejména v oblasti evidence obyvatel

a matrik. Vznik nových obcí a vyčlenění části území vojenských újezdů vyvolá též nezbytnou změnu některých souvisejících zákonů a prováděcích právních předpisů - vyhlášek.

V souvislosti s předkládanou právní úpravou je nezbytné provést dílčí změny zákona o evidenci obyvatel, zákona o matrikách, jménu a příjmení, zákona o ověřování, lesního zákona, lázeňského zákona, zákona o ochraně přírody a krajiny a zákona o soudech a soudcích. Z oblasti prováděcích právních předpisů se jedná zejména o vyhlášku č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, vyhlášku č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, vyhlášku č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy a další. V případě vyčleňovaného území a jeho přiřazení ke stávajícímu území přilehlých obcí se nepředpokládá další rozšiřování výkonu státní správy v přenesené působnosti, tímto krokem dojde pouze ke zvětšení správních obvodů jednotlivých obcí.

Navrhovaná úprava v souvislosti se vznikem nových obcí předpokládá nárůst pracovních sil na nezbytné zabezpečení plnění úkolů každé nově vznikající obce.

4. Návrh řešení

4.1. Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Předmět právní úpravy předkládaného návrhu zákona v souladu s dosud ústavními požadavky blíže uvedenými v kapitole 2 – varianta II – a platným ustanovením § 30 odst. 2 zákona č. 222/1999 Sb. neumožňuje, aby byly zvažovány jiné formy řešení, než je forma zákonné úpravy.

Z věcného hlediska je navrhována varianta zrušení vojenského újezdu Brdy a zmenšení zbývajících újezdů, která umožní výcvik ozbrojených sil a zároveň budou vyřešeny problémy spojené s existencí vojenských újezdů, zejména pak v oblasti realizace základních práv a svobod daných Listinou.

Ve spolupráci se zástupci spolupracujících ministerstev byl zpracován materiál „Návrh opatření k realizaci změn hranic vojenských újezdů Hradiště, Libavá, Boletice, Březina a zrušení vojenského újezdu Brdy včetně nového správního uspořádání uvolňovaných území“ a po schválení ministrem obrany byl rozeslán v březnu 2012 k posouzení dotčeným krajům, obcím a přípravným výborům nově vznikajících obcí.

Materiál byl zpracován v následující struktuře:

1. Hlavní úkoly a postup při procesu optimalizace vojenských újezdů
2. Návrh katastrálního členění uvolňovaných území
3. Možnosti převodu, přechodu, případně odprodeje majetku státu ve vyčleňovaných částech z vojenských újezdů
4. Očista území
5. Ochrana přírody

K vypořádání připomínek proběhla opakovaně řada jednání s kraji, okolními obcemi a zejména s přípravnými výbory. Na základě zaslaných připomínek a jejich vypořádání je stav řešení po jednotlivých oblastech následující.

1. Hlavní úkoly a postup při procesu optimalizace vojenských újezdů

Změnu hranic vojenského újezdu nebo zrušení újezdu je možné provést pouze zákonem. Za současného vymezení rozsahu předmětu právní úpravy lze uvažovat o přípravě

návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 222/1999 Sb., nebo o přípravě samostatného zákona o změně zákonů v souvislosti s optimalizací vojenských újezdů.

Návrh zákona musí zejména jednoznačně:

- stanovit nové hranice vojenských újezdů,
- zrušit vojenský újezd Brdy,
- katastrálně přiřadit vyčleňované území z vojenského újezdu k území některé z přilehlých obcí, nebo deklarovat vznik nové obce, včetně vymezení jejího katastrálního území a zajištění voleb do obecního zastupitelstva,
- stanovit případnou změnu okresní či krajské příslušnosti,
- v případě přijetí varianty speciální zákonné úpravy vyřešit majetkoprávní uspořádání vyčleněného území vojenského újezdu,
- zajistit způsob financování nově vzniklých obcí,
- provést změny v dalších dotčených zákonech.

Ke splnění tohoto úkolu byly realizovány následující dílčí kroky:

- projednání návrhu Ministerstva obrany k optimalizaci vojenských újezdů s dotčenými kraji, obcemi a přípravnými výbory nově vznikajících obcí,
- předložení a projednání definitivních návrhů změn hranic a katastru nemovitostí s ústředními orgány státní správy, Českým úřadem zeměměřickým (ČÚZK) a katastrálními úřady,
- zpracování věcných podkladů pro tvorbu a formulaci legislativních změn,
- zpracování návrhu zákona o zrušení vojenského újezdu a změně hranic vojenských újezdů a o změně některých zákonů (zákon o změně hranic vojenských újezdů)

1. Návrh katastrálního členění uvolňovaných území

Hlavním problémem řešeným ve spolupráci s Ministerstvem vnitra je změna územního členění státu a s tím související změna ve výkonu státní správy na územích vyčleněných z vojenských újezdů a po zrušení vojenského újezdu Brdy.

Na základě projednání problematiky s Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním (dále jen „ČÚZK“) a se zástupci příslušných katastrálních úřadů, v jejichž správním obvodu se nachází jednotlivé vojenské újezdy, byl stanoven postup, jak zabezpečit, aby mohly být v novele zákona č. 222/1999 Sb., jasně specifikovány vyčleňované prostory. V současné době probíhá proces změn katastrálních území uvnitř újezdů, tak aby bylo možno jednotlivá vyčleněná území zákonem definovat. V rámci jednoduchých pozemkových úprav budou vytýčeny a stabilizovány nové hranice obcí a vytvořen nový katastrální operát.

Katastrální členění území vojenského újezdu Brdy je navrženo podle již dříve prezentovaných zásad, tzn. co nejvíce se přiblížit historickým katastrům obcí před vznikem vojenského újezdu. Za výchozí podklady lze považovat katastrální členění z roku 1949, které respektovalo zejména vodohospodářské poměry v území, tj. je zde maximální snaha respektovat rozvodí a možnosti obcí ovlivňovat zásobování pitnou vodou a protipovodňová opatření.

Při projednávání změn katastrálního členění uvolňovaných území s dotčenými obcemi a kraji jsou respektovány výsledky anket ve vojenských újezdech Hradiště, Libavá a Boletice.

Samostatným problémem je vznik šesti nových obcí ve vyčleňovaných částech vojenských újezdů Boletice (Polná na Šumavě), Hradiště (Bražec a Doupovské Hradiště) a Libavá (Město Libavá, Kozlov a Luboměř pod Strážnou).

Je navrhováno, aby obce vznikly ke dni 1. ledna 2015. V současné době je ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, řešena problematika ustanovení obcí, voleb do místních samospráv, ale také finanční a materiální zabezpečení vzniku obcí a jejich následného fungování. V nově vzniklých obcích bude ustanoven správce obce a v nejbližším možném termínu budou vypsány volby do obecních zastupitelstev.

2. Možnosti převodu, přechodu, případně odprodeje majetku ve vyčleňovaných částech z vojenských újezdů

Jedním z klíčových problémů souvisejících s úpravou hranic vojenských újezdů a vyčleněním sídelních útvarů je **problematika převodu, přechodu, případně odprodeje (dále jen „převodu“) majetku na nově vznikající obec nebo na obec, ke které bude daný sídelní útvar přiřčen.**

Významnou roli při volbě způsobu řešení otázky majetku obcí bude hrát časové hledisko. Společně se vznikem obcí musí být vytvořeny podmínky pro to, aby mohly plnit své funkce definované zákonem č. 128/2000 Sb.

V neposlední řadě je nutné zmínit skutečnost, že nové obce vzniknou ze sídelních útvarů, které po více než 60 let spravovala armáda, jejíž hlavní prioritou byl provoz výcvikových zařízení a výcvik vojsk. Při vzniku vojenských újezdů, zaniklo mnoho obcí a jejich obyvatelé byli nuceni opustit své domy, které byly následně zlikvidovány, některé obce v okrajových částech byly zachovány – ztratily však postavení obcí a podle zákona č. 169/1949 Sb., o vojenských újezdech se staly součástí vojenských újezdů. Původní obecní majetek se stal majetkem státu.

S ohledem na výše uvedené musí být nalezeno takové řešení dané problematiky, které:

- neohrozí plnění úkolů ozbrojených sil ČR,
- umožní bezproblémový vznik nových obcí a přiřčení zbývajících sídelních útvarů k existujícím obcím,
- umožní obyvatelům vojenských újezdů získat vlastnické právo k objektům bydlení,
- umožní zlepšení péče o vyčleňované kulturní památky,
- neohrozí hospodaření Vojenských lesů a statků ČR, s.p.,
- vyřeší nebo minimalizuje problém restituovaného majetku na území stávajících vojenských újezdů.

Vzhledem k účelu zamýšleného převodu majetku se bude jednat zejména o pozemky v zastavěných částech, komunikace, vodovody, kanalizace, veřejné osvětlení, budovy apod. V řadě případů bude nutné najít řešení jeho špatného technického stavu (např. vodovody, kanalizace, komunikace, veřejné osvětlení apod.). Při jednání s přípravnými výbory nových obcí a okolními obcemi byl ze strany přípravného výboru, upřednostňován převod majetku do vlastnictví nově vzniklých obcí nebo obcím, kam budou sídelní útvary přiřčeny, včetně bytového fondu.

Subjekty, jejichž zájmy nelze v rámci zamýšlených kroků opomenout, jsou zejména:

- a) Ministerstvo obrany, Vojenské lesy a statky České republiky, s.p. (VLS ČR, s.p.), Armádní servisní, příspěvková organizace (AS-PO),
- b) nově vznikající obce, nebo obce, k nimž budou sídelní celky přiřčovány,
- c) obyvatelé vojenských újezdů,
- d) restituenti.

Pro zajištění funkčnosti obce jsou uvažovány k převodu následující skupiny majetku:

- pozemky a komunikace v intravilánech obcí,
- vodní zdroje, studny, úpravní a rozvody vody,
- čističky odpadních vod, kanalizace,
- veřejné osvětlení, autobusové zastávky apod.,
- bytové a rodinné domy, kotelny, garáže,
- pozemky související s objekty bydlení.

Vzhledem ke stavu předávaného majetku, který je často ve špatném stavu a v budoucích letech bude vyžadovat investice do oprav, a zajištění funkčnosti nově vznikajících obcí je navrhován také převod pozemků mimo zastavěná území obcí. Stanovení rozsahu pozemků je problematické, neboť každý sídelní útvar vzniká za zcela specifických podmínek. Po posouzení různých hledisek a po projednání s přípravnými výbory byl stanoven rozsah majetku podle počtu obyvatel nově vznikajících obcí - převod 2 ha pozemků na obyvatele nové obce (pozemky MO nebo VLS ČR s.p.).

Návrh Ministerstva obrany na převod majetku do vlastnictví obcí vychází nejen z historických skutečností a snahy napravit křivdy způsobené v padesátých letech minulého století vznikem vojenských újezdů, ale také ze stanovisek a požadavků přípravných výborů nově vznikajících obcí a v neposlední řadě také stanovisek krajů.

4. Očista území

U většiny již dříve zpřístupněných okrajových částí vojenských újezdů byl pyrotechnický průzkum proveden v minulých letech, před zpřístupněním těchto částí veřejnosti. Na základě výsledků průzkumů byly tyto prostory vyhodnoceny jako bezpečné.

U vojenských újezdů, kde dochází ke změnám hranic a vyčlenění okrajových částí újezdů, bude očista prostor, ve kterých probíhala vojenská činnost, provedena silami AČR podle zpracovaného harmonogramu, nejdéle do konce roku 2014.

K provedení očisty od zbytku munice vojenského újezdu Brdy byl Generálním štábem AČR zpracován „Plán opatření k provedení očisty uvolňovaných vojenských prostorů“ s předpokládaným termínem ukončení do konce roku 2015. Je plánováno vyčistit přibližně 17 000 ha. Předpokládá se kombinace provedení hloubkového pyrotechnického průzkumu (výcvikové a cílové plochy v okrajových částech) a povrchového sběru munice na ostatním území.

Na základě zkušeností z dosavadní očisty prostoru je nutné přijmout další opatření k zabezpečení realizace očisty v plánovaných termínech. V některých částech prostoru je velmi hustá a neprostupná vegetace a množství nalezené munice je několikanásobně větší než bylo původně odhadováno a předčilo i poznatky z očisty bývalých vojenských prostorů Ralsko a Mladá, ze kterých se při stanovení postupu prací a termínu ukončení vycházelo. Generálním štábem AČR jsou přijímána opatření k zabezpečení plnění úkolů, včetně posílení jednotky pyrotechnické očisty. Ke splnění úkolů očisty ostatního území vojenského újezdu Brdy vznikl k 1. 10. 2012 dočasný organizační prvek z počtů a prostředků rušeného Střediska obsluh výcvikových zařízení (SOVZ) Brdy v počtu 44 osob.

Dále je analyzován problém očisty nepřístupných prostorů. Zvažována je i varianta trvalého zákazu vstupu do těchto prostorů. Vyznačení těchto ploch jako bezpečnostních a ochranných pásem lze provést dle § 29, odst. 2 písm. a zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, a podle § 44 téhož zákona. Tento způsob byl použit

v kombinaci s ochranou přírody a krajiny při rušení výcvikových prostorů např. v Německu a na Slovensku.

5. Ochrana přírody

Části vojenského újezdu Hradiště, Libavá a Boletice, které budou uvolněny a na kterých se nachází evropsky významné lokality (EVL) – soustava NATURA 2000, zůstanou i nadále z hlediska ochrany přírody chráněné. Pouze kompetenčně se stane příslušným orgánem ochrany přírody Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) nebo příslušný krajský úřad. Příslušný orgán ochrany přírody může pak tyto části EVL, v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění ponechat v tzv. základní ochraně, či zajistit jejich ochranu formou smluvní ochrany (smlouva o chráněném území), nebo je vyhlásit jako zvláště chráněná území např. v kategorii přírodní památka, přírodní rezervace, národní přírodní památka, atd. Tato problematika je dále projednávána Ministerstvem obrany s MŽP a krajskými úřady.

Samostatným problémem je řešení ochrany přírody a krajiny na území vojenského újezdu Brdy po jeho zrušení. Základní principy ochrany přírody byly deklarovány ve společném prohlášení ministrů obrany a životního prostředí po jednání se starosty okolních obcí a zástupců Středočeského a Plzeňského kraje dne 11. srpna 2011 v Jincích.

Problematika je řešena ve spolupráci s resortem MŽP, který tento proces řídí. Dne 14. srpna 2012 byl na poradě vedení MŽP projednán a schválen záměr zřízení CHKO Brdy v tzv. velké variantě s územím i mimo vojenský újezd. V současné době jsou připravovány materiály k vyhlášení CHKO (plán péče, zonace a hranice CHKO).

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Orgánem odpovědným za realizaci předmětu právní úpravy je Ministerstvo obrany. Předložený návrh zákona řeší úpravy všech souvisejících zákonů, aby stanovené cíle optimalizace vojenských újezdů byly naplněny.

6. Přezkum účinnosti regulace

Předmět právní úpravy bude v každé své etapě realizace sledován a průběžně vyhodnocován.

7. Konzultace

K řízení procesu optimalizace vojenských újezdů a přípravě podkladů byla v rámci Ministerstva obrany ustanovena „**Komise pro optimalizaci vojenských újezdů**“ (dále jen komise). Její činnost vycházela z harmonogramu schváleného usnesením vlády č. 10 ze dne 4. ledna 2012. **K součinnosti a vzájemné spolupráci při plnění úkolu byli do komise jmenováni zástupci ministerstev vnitra, financí, zemědělství, životního prostředí a místního rozvoje a dále zástupci dotčených krajů.** Jedním z hlavních úkolů bylo objasňování návrhu optimalizace vojenských újezdů veřejnosti cestou sdělovacích prostředků, dotčeným ústředním orgánům státní správy, ale zejména obyvatelům vojenských újezdů, starostům okolních obcí a dotčeným krajům. K tomu proběhla v každém újezdu celá řada jednání, jejichž cílem bylo zjištění názorů obyvatel a starostů okolních obcí, včetně

specifikace možných problémů, zejména při přiřezování sídelních útvarů k okolním obcím a vzniku nových obcí.

Tak, jak bylo Ministerstvem obrany deklarováno na jednáních s obyvateli újezdů a starosty okolních obcí, měli možnost o své další budoucnosti rozhodnout sami obyvatelé vojenských újezdů. **Ministerstvo obrany ve dnech 10. a 11. února 2012 zorganizovalo anketu mezi obyvateli vojenských újezdů Hradiště, Libavá a Boletice.** Anketa byla organizována na principech místního referenda s účastí pohybující se od 45 do 100 % obyvatel (v průměru 65%). Obyvatelé sídelních útvarů Kozlov a Slavkov (VÚ Libavá), kteří se ankety zúčastnili v malém počtu, zaslali následně ministru obrany petici se žádostí o vznik samostatné obce. Obyvatelé vojenských újezdů Brdy a Březina budou, vzhledem k nízkým počtům obyvatel, přiřčleněni k sousedním obcím. **Výsledky ankety se odrážejí v návrzích na budoucí územně správní členění po změnách hranic vojenských újezdů.**

Hlavním problémem řešeným ve spolupráci s Ministerstvem vnitra je změna územního členění státu a s tím související změna ve výkonu státní správy na územích vyčleněných z vojenských újezdů a po zrušení vojenského újezdu Brdy.

Na základě projednání problematiky s Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním (dále jen „ČÚZK“) a se zástupci příslušných katastrálních úřadů, v jejichž správním obvodu se nachází jednotlivé vojenské újezdy, byl stanoven postup, jak zabezpečit, aby mohly být v novele zákona č. 222/1999 Sb. jasně specifikovány vyčleňované prostory. V současné době probíhá proces změn katastrálních území uvnitř újezdů, tak aby bylo možno jednotlivá vyčleněná území zákonem definovat. V rámci jednoduchých pozemkových úprav budou vytýčeny a stabilizovány nové hranice obcí a vytvořen nový katastrální operát.

Katastrální členění území vojenského újezdu Brdy je navrženo podle již dříve prezentovaných zásad, tzn. co nejvíce se přiblížit historickým katastrům obcí před vznikem vojenského újezdu. Za výchozí podklady lze považovat katastrální členění z roku 1949, které respektovalo zejména vodohospodářské poměry v území, tj. je zde maximální snaha respektovat rozvodí a možnosti obcí ovlivňovat zásobování pitnou vodou a protipovodňová opatření.

Při projednávání změn katastrálního členění uvolňovaných území s dotčenými obcemi a kraji jsou respektovány výsledky anket ve vojenských újezdech Hradiště, Libavá a Boletice.

8. Kontakt na zpracovatele RIA

Věcný gestor: Ing. Vladimír Kazatel

Ministerstvo obrany – sekce rozvoje a plánování schopností

JUDr. Jozef Kostka

Ministerstvo obrany – sekce rozvoje a plánování schopností

tel. 724255321; e-mail: kostka.jozef@seznam.cz

B. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami a s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Základní východiska a obsah předkládaného návrhu zákona nejsou v rozporu s právem Evropské unie, neboť právní akty komunitárního práva z oblasti obrany dosud neexistují. Návrh zákona není

v rozporu s mezinárodními smluvními závazky České republiky, ani se závazky, které České republice vyplývají ze závazků k NATO.

II. Zvláštní část

K části první

K § 1

V souladu s východisky obsaženými v Bílé knize o obraně a současně k realizaci vládou schválených opatření k Optimalizaci vojenských újezdů se navrhuje vojenský újezd Brdy a jeho újezdní úřad zrušit uplynutím dne 31. prosince 2015. Dnem následujícím po dni zrušení vojenského újezdu Brdy se dosavadní katastrální území vojenského újezdu připojují, po předchozím projednání s dotčenými obcemi, k přílehlým obcím tak, aby byly zachovány historické katastrální hranice jednotlivých obcí. Společně s obnovením historických katastrálních hranic byly zohledněny i legitimní požadavky přílehlých obcí na plnohodnotné využívání povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo u kterých, se předpokládá jejich využití jako zdrojů pitné vody, ochrany svého území před povodněmi, zabezpečením dopravní obslužnosti, využití území ke sportovním a kulturním aktivitám co nejširší veřejnosti. Z tohoto legitimního požadavku rovněž vyplývá oprávněnost požadavku občanů přílehlých obcí k obnovení historických hranic obcí a historických hranic Plzeňského kraje. Návrh zákona nebrání dosavadním obyvatelům vojenského újezdu zvolit si místo trvalého pobytu podle vlastního uvážení, v opačném případě se stanou občany té obce, ke které bude přičleněno území na němž mají místo trvalého pobytu. Majetek, který se nachází na území vojenského újezdu Brdy i nadále zůstane v majetku státu (nebude se však jednat o majetek, který byl určen jako majetek, který může být výlučně ve vlastnictví státu), a to s ohledem na jeho další vojenské využití v podobě posádkových cvičišť. Základním a podstatným důvodem je bezpečnost všech občanů, která by mohla být ohrožena v případě volného pohybu v daném území. Jistá režimová opatření bude stát přijímat až do doby ukončení pyrotechnické očisty území ve smyslu § 10 návrhu zákona. Neméně podstatným důvodem je veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny a bezpečnosti osob. Pyrotechnická očista daného území bude respektovat požadavky ochrany přírody a krajiny tak, aby nedošlo k narušení ekosystémů. Na území zrušeného vojenského újezdu Brdy se v dohodě s Ministerstvem životního prostředí připravuje vyhlášení chráněné krajinné oblasti, a to z důvodu zachování vzácných rostlin a živočichů. K nerušené pyrotechnické očiště a ochraně vzácných druhů rostlin a živočichů bude přizpůsobeno hospodářské využití tohoto území státem. Základní pyrotechnickou očištu provede Ministerstvo obrany s využitím specializovaných sil Armády České republiky. Je zamýšleno, že následnou pyrotechnickou očištu bude zajišťovat zejména státní podnik Vojenské lesy a statky České republiky v rozsahu nezbytném pro hospodářské využívání území a za respektování požadavku ochrany přírody a krajiny (viz § 11).

Návrh zákona umožní, aby do vlastnictví obcí a krajů přešly pozemky, na kterých se nacházejí povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo u kterých, se předpokládá jejich využití jako zdrojů pitné vody, stavby a technická zařízení, s příslušenstvím, pro čerpání a dopravu pitné vody a pozemních komunikací nezbytných pro zabezpečení dopravní obslužnosti. Pozemky, na kterých se nacházejí povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo u kterých, se předpokládá jejich využití jako zdrojů pitné vody, stavby a technická zařízení, s příslušenstvím, pro čerpání a dopravu pitné vody a pozemní komunikace přejdou do vlastnictví obcí nebo krajů způsobem stanoveným v § 9.

K § 2 až § 5

Návrhem zákona rovněž dochází, po předchozím projednání s dotčenými obcemi, ke změně hranic vojenského újezdu Boletice, Březina, Hradiště a vojenského újezdu Libavá. Na části vyčleňovaného území z vojenského újezdu Boletice vznikne nová obec s názvem „Polná na Šumavě“, na části vyčleňovaného území z vojenského újezdu Hradiště vzniknou dvě nové obce, a to obec s názvem „Bražec“ a obec „Doupovské Hradiště“. Rovněž na části vyčleňovaného území z vojenského újezdu Libavá vzniknou tři obce, a to obec s názvem „Město Libavá“, nová obec s názvem „Kozlov“ a nová obec s názvem „Luboměř pod Strážnou“.

Další části vyčleňovaného území shora uvedených vojenských újezdů budou připojeny k území přílehlých obcí. Vyčleňované části vojenských újezdů pokud možno zachovávají historická katastrální území jednotlivých přílehlých obcí. Vyčleňovaným územím vojenských újezdů má rovněž dojít k uspokojivému vyřešení soudy vydaných majetků soukromým osobám v rámci restitučních nároků.

Vznik nových obcí se navrhuje dnem 1. ledna 2015. Tímto dnem se rovněž připojuje stávající katastrální území, které se vyčleňuje z území vojenských újezdů k území jednotlivých přílehlých obcí.

K § 6

Návrh zákona rovněž stanoví sídla újezdních úřadů. Návrhem zákona dochází k novému vymezení území vojenských újezdů, a to výčtem katastrálních území, které tvoří území jednotlivých vojenských újezdů. Tím dochází k naplnění ustanovení § 1a odst. 2 zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že území vojenského újezdu je vymezeno hranicí jednoho nebo více souvislých katastrálních území. Změnou zákona č. 222/1999 Sb. budou zrušena příslušná ustanovení a přílohy k zákonu, kterými v minulosti došlo k vymezení hranic vojenských újezdů s využitím mapových děl. Touto úpravou dojde k tomu, že zákon č. 222/1999 Sb. bude upravovat obecné náležitosti spojené s fungováním újezdních úřadů a vojenských újezdů jako objektů důležitých pro zajišťování obrany státu a současně jako vojenských objektů.

K § 7

Návrh změn hranic krajů vychází z potřeb občanů stávajících obcí a z potřeb dosavadních obyvatel vojenských újezdů, kteří se, po připojení vyčleňovaných katastrálních území z vojenských újezdů k jednotlivým obcím, stanou občane těchto obcí. Z věcného hlediska právní úpravy jako celku se stalo základním kritériem umožnění obyvatelům vojenských újezdů plnohodnotně realizovat lidská práva a základní svobody vyplývající z Listiny, zejména politické právo, tj. právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců podle čl. 21 odst. 1 Listiny, a to na místní úrovni. Ne méně podstatnými důvody navrhovaného řešení se staly legitimní požadavky občanů přílehlých obcí, deklarované zvolenými zástupci těchto obcí, které spočívají v zohlednění dopravní obslužnosti, a s tím spojená dostupnost pracovních příležitostí, dostupností služeb a územní spádovost. Do popředí vystupují legitimní požadavky okolních obcí na využití vyčleňovaných území z vojenských újezdů, zejména k využití pozemků a technického vybavení k zabezpečení potřeb obyvatel pitnou vodou, (tj. plnohodnotné využívání pozemků, na kterých se nacházejí povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo u kterých, se předpokládá jejich využití jako zdrojů pitné vody), požadavky ochrany svého území před povodněmi, zabezpečením dopravní obslužnosti, využití území ke sportovním a kulturním aktivitám co nejširší veřejnosti. Z tohoto legitimního požadavku rovněž vyplývá oprávněnost požadavků občanů přílehlých obcí k obnovení historických hranic obcí, v některých případech

těž obnovení historických hranic kraje.

Návrh zákona plně respektuje shora uvedené legitimní požadavky těchto obcí a upřednostňuje je před politickými návrhy řešení. Z respektování věcných požadavků vychází i návrh na připojení některých katastrálních území rušeného vojenského újezdu Brdy k obcím, které tvoří území okresů vymezující území Plzeňského kraje. S předloženým návrhem nesouhlasí Středočeský kraj.

Návrh na změnu hranic krajů se váže na ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 176/2001 Sb., který ve svém čl. 2 stanovil i podmínky pro změnu hranic krajů, které lze měnit zákonem. Území krajů podle citovaného ústavního zákona jsou vymezeny výčtem okresů ve stavu ke dni nabytí účinnosti tohoto ústavního zákona, tj. ke dni 1. ledna 2000.

Vzhledem k tomu, že ústavní zákon č. 347/1997 Sb. nestanovil bližší podmínky pro změnu území krajů, a jejich změnu váže pouze na přijetí zákona, jde pak o výlučnou pravomoc moci zákonodárné rozhodovat o změně hranic krajů, jako vyšších územních samosprávných celků. Se shora uvedeného vyplývá, že zástupcům obcí (měst) a krajů nepřísluší do rozhodovací moci zákonodárné jakkoliv právně zasahovat.

Podstatou změny území jednotlivých krajů je změna katastrálních území jednotlivých obcí, která se děje v souladu s vyjádřenou vůlí zastupitelstev dotčených obcí, na základě zákona a k ochraně zákona, tj. k realizaci politického práva – práva podílet se na správě veřejných věcí – dosavadních obyvatel vojenských újezdů. Připojením dosavadních katastrálních území vojenských újezdů k území přilehlých dotčených obcí dochází ke zvětšení jejich rozlohy, aniž by docházelo ke změně jejich příslušnosti k okresu, kterým je vymezeno území příslušného kraje.

K § 8

Předmětné ustanovení deklaruje vznik nových obcí dnem 1. ledna 2015. Tímto dnem se rovněž připojuje stávající katastrální území, které se vyčleňuje z území vojenských újezdů k území jednotlivých přilehlých obcí.

Návrhem zákona dochází k právní úpravě místa trvalého pobytu obyvatel vojenských újezdů tak, aby bylo nezpochybnitelné, že se stávají občany jednotlivých obcí, a to se všemi právy a povinnostmi.

Obyvatelů vojenských újezdů návrh zákona umožňuje podílet se na přípravě vzniku nové obce. Na přípravě vzniku nových obcí se budou podílet přípravné výbory, které si ustaví obyvatelé dotčených území vojenských újezdů vždy pro dané území, na kterém vznikne nová obec. Návrh zákona umožňuje, aby pro přípravu vzniku jednotlivé obce byl ustaven pouze jeden přípravný výbor. Vzhledem k tomu, že zákon o obecním zřízení neupravuje činnost přípravných výborů pro případ vzniku nové obce v důsledku vyčlenění části území z vojenského újezdu nebo zrušení vojenského újezdu je nutno alespoň rámcově upravit činnost tohoto orgánu podílejícího se na vzniku nové obce. Činnost přípravného výboru až do vzniku nové obce bude zajišťovat příslušný újezdní úřad, a to jak ve sféře poskytování součinnosti, poradenství, tak sféře materiálně-technického zabezpečení (poskytnutí schůzové místnosti s příslušným nezbytným technickým vybavením). Návrh zákona předpokládá, že vznikem nové obce, tj. dnem 1. ledna 2015 činnost obce bude řídit správce obce jmenovaný

Ministerstvem vnitra podle zákona o obecním zřízení. Správce obce bude obec podle zákona o obcích řídit až do dne ustavujícího zasedání zastupitelstva obce.

K § 9

Návrhem zákona se připravuje zejména do vlastnictví nově vznikajících obcí zabezpečit na základě zákona přechod části majetku státu, který se nachází na vyčleňovaném území. Důvodem je naplnění základních právních znaků vzniku nové obce, mezi které podle zákona o obcích náleží, mimo jiné, vlastnictví vlastního (obecního) majetku. O rozsahu a struktuře majetku, který přejde na nově vznikající obce rozhodne vláda na návrh Ministerstva obrany, kterému bude předcházet jednání a dohoda se zástupci přípravných výborů.

Předmětem přechodu věci z majetku státu do vlastnictví nově vznikajících obcí budou jen věci, jejíž seznam schválí vláda na návrh Ministerstva obrany a po předchozím projednání s přípravnými výbory. Půjde zejména o bytové domy, budovy jako součást nezbytného občanského vybavení, místní komunikace a pozemky (včetně lesních). Společně s těmito věcmi do vlastnictví obcí přecházejí věci, které tvoří jejich příslušenství (vybavení obecních úřadů, společenských místností, bytových domů a bytů, dopravní značení apod.).

Součástí přechodu jsou i závazkové právní vztahy, které přechodem z majetku státu přecházejí na nabyvatele. Jde zejména o nájemní vztahy k bytům, pronájem majetku státu k podnikatelským účelům zabezpečujícím potřeby obyvatel, a též smlouvy v oblasti dodávek energie a vody.

Návrh zákona předpokládá, že do vlastnictví již existujících obcí a krajů budou přecházet pozemky, které tvoří součást pozemních komunikací [silnice III. (eventuálně II.) třídy] nebo pozemní komunikace, které splňují kritéria (charakter určení a dopravní význam) pro zařazení mezi silnice III. třídy ve smyslu § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Jde zejména o silnice, které jsou součástí vyčleňovaného katastrálního území z vojenského újezdu a budou tvořit spojení mezi obcemi nebo budou navazovat na již stávající silnice III. třídy. Jde o pozemní komunikace, které tvoří nezbytnou součást zabezpečení dopravní obslužnosti pro nově vznikající obce.

Podle odstavce 2 předmětem přechodu budou věci movité, které jsou nezbytné pro zabezpečení zahájení činnosti a dalšího nerušeného chodu obecního úřadu obce Bražec, Doupovské Hradiště, Kozlov, Luboměř pod Strážnou, Město Libavá a Polná na Šumavě. Ministerstvo obrany do vlastnictví těchto obcí zabezpečí přechod nezbytného technického a materiálního vybavení. Bude se jednat zejména o nezbytné počítačové vybavení včetně programů, tiskárny, kopírky a další nepostradatelné vybavení obecních úřadů. Součástí přechodu jsou i závazkové právní vztahy, které přechodem z majetku státu přecházejí na nabyvatele, zejména pokud jde o programové vybavení počítačových systémů.

Do vlastnictví obcí ze zákona přejdou též některé věci movité, které byly státem pořízeny pro uspokojování potřeb obyvatel újezdů v oblasti školství (vybavení školy včetně počítačové techniky), oblasti kultury (např. vybavení společenské místnosti, vybavení knihoven) a v oblasti sociální péče, aby nadále sloužily pro uspokojování potřeb obyvatel.

Návrh seznamu věcí, které se stanou předmětem přechodu z vlastnictví státu do vlastnictví obcí nebo krajů, vládě ke schválení předloží Ministerstvo obrany v dohodě s příslušnými obcemi a kraji. Seznamy Ministerstvo obrany předloží tak, aby je vláda mohla

schválit nejpozději do 30. listopadu 2014, aby ke dni vzniku nových obcí byl naplněn jeden ze základních předpokladů vzniku obce, tj. existence obecního majetku. Právní úprava je nezbytná z důvodu zajištění právní jistoty nově vznikajících obcí, že ke dni svého vzniku budou vlastníky obecního majetku. Ministerstvo obrany je povinno vládou schválené seznamy majetku, který je předmětem přechodu z vlastnictví státu do vlastnictví obce, předložit příslušným katastrálním úřadům k provedení zápisu vlastnických práv do katastru nemovitostí. Proto seznam musí být pořízen tak, aby splňoval podmínky pro provedení zápisu do katastru nemovitostí.

Návrhem zákona u vybraných zemědělských a lesních pozemků, a též u některých ostatních ploch, které jsou předmětem přechodu podle odstavce 1, dojde k omezení výkonu vlastnických práv obcí zřízením služebnosti ve prospěch státního podniku Vojenské lesy a statky Praha, a to v právu užívání těchto pozemků a hospodaření na nich. Předmětem omezení výkonu vlastnického práva budou jen pozemky, na které státní podnik obdržel dotační tituly podle jiných právních předpisů, a to jen po dobu platnosti přidělených dotačních titulů, tj. do konce roku 2015. Omezení vlastnických práv je nezbytnou součástí seznamů schválených vládou z důvodu jeho zápisu do katastru nemovitostí.

K § 10

Návrh zákona po přechodnou dobu upravuje zabezpečování základních životních potřeb občanů nově vzniklých obcí. Újezdní úřady budou na náklady státu zabezpečovat základní životní potřeby občanů nově vzniklých obcí zejména v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví a kultury, v oblasti správy místních komunikací a zabezpečování dopravní obslužnosti, správy veřejného osvětlení, na úseku plnění úkolů požární ochrany, odvozu domovních odpadů a jejich nezávadné likvidaci, a též v oblasti zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod. Jde o úkoly, které doposud újezdní úřady nebo jiný organizační celek Ministerstva obrany plní, jako svou zákonnou povinnost, převážně na smluvním základě. Ukončením těchto činností, ke dni vzniku nových obcí, by došlo k ochromení života na těchto územích. Do doby než si zastupitelstva nových obcí vytvoří podmínky pro zabezpečení úkolů v těchto oblastech, nejdéle však do 30. září 2015, bude uspokojování potřeb obyvatel prováděno újezdními úřady. Na plnění úkolů spojených se zabezpečováním potřeb těchto občanů se budou podílet též příslušné organizační celky Ministerstva obrany a právnické osoby zřízené nebo založené Ministerstvem obrany, a to na náklady státu. Uspokojování potřeb obyvatel újezdními úřady bude prováděno na žádost příslušného orgánu obce, čímž dojde k zamezení případné duplicity při plnění úkolů, případně by k plnění nedocházelo vůbec.

K § 11

Návrh zákona zavazuje Ministerstvo obrany k provedení průzkumu na vyčleňovaných územích a k přijetí odpovídajících opatření k odstranění případné ekologické zátěže a pyrotechnické očisty těchto území. Na odstranění ekologické zátěže a pyrotechnické očištění se bude podílet Ministerstvo obrany s využitím specializovaných sil Armády České republiky a státní podnik Vojenské lesy a statky ČR. Pyrotechnická očista bude provedena v rozsahu nezbytném pro bezpečnost osob a pro hospodářské využívání území, při důsledném respektování požadavků ochrany přírody a krajiny.

Z důvodu právní jistoty obcí, zejména nově vznikajících obcí, je nutno deklarovat zaměření, vyhotovení geometrických plánů a označení nových hranic obcí trvalým způsobem státem a na náklady státu. Na zaměření, vyhotovení geometrických plánů a označení nových hranic obcí trvalým způsobem se bude podílet Ministerstvo zemědělství, a to v rámci

pozemkových úprav, které v daných lokalitách bude nezbytné provést; v ostatních případech Ministerstvo obrany.

K § 12

V rámci přechodných ustanovení se navrhuje upravit nezbytnou spisovou rozluku agendy újezdních úřadů, zejména na úseku evidence obyvatel a na úseku matrik, a to v souvislosti s tím, že po změně hranic vojenských újezdů není důvod, aby újezdní úřady plnily funkci ohlašovny.

Zákon rovněž deklaruje, že zpracována územně plánovací dokumentace zůstává v platnosti a bude uložena u příslušných orgánů podle zvláštního právního předpisu.

Obdobným způsobem budou postupovat i právnické osoby zřízené nebo založené Ministerstvem obrany, pokud vedly agendu, která podléhá spisové rozluce. V úvahu přicházejí zejména schválené lesní plány a dokumentace a smlouvy pro ochranu významných přírodních lokalit.

Navrhuje se, aby nedokončená správní řízení i pro vyčleňovaná území z vojenských újezdů po nabytí účinnosti tohoto zákona dokončil ten správní úřad, který je zahájil. V případě újezdního úřadu vojenského újezdu Brdy nedokončená řízení ke dni jeho zrušení dokončí Ministerstvo obrany.

Návrhem zákona se deklaruje, z důvodu právní jistoty, že zahájené opravy nemovitého majetku budou Ministerstvem obrany dokončeny i po převedení do majetku obcí.

Obce na které přejdou pozemky, na kterých se nacházejí povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo u kterých, se předpokládá jejich využití jako zdrojů pitné vody, stavby a technická zařízení, s příslušenstvím, pro čerpání a dopravu pitné vody, vodovody a kanalizace jsou povinný do jednoho roku ode dne nabytí vlastnictví k nim požádat o povolení k jejich provozování. Zákonem se vytváří fikce, že obec provozuje vodovod na základě povolení, a to až do nabytí právní moci rozhodnutí příslušného krajského úřadu.

Návrh zákona umožňuje, aby výkon přenesené působnosti pro nově vzniklé obce vykonával pověřený obecní úřad, a to do 30. června 2015. Důvodem je zcela nové personální obsazení vznikajících obcí.

Zákon rovněž stanoví, že příslušná ustanovení navrhovaného zákona vztahující se k trvalému pobytu obyvatel vojenských újezdů se vztahují i na cizince, pokud jim byl povolen pobyt na některém území vojenského újezdu.

K řešení otázek spojených s trvalým pobytem občanů vojenského újezdu Brdy a plnění úkolů ve prospěch těchto občanů se až do doby jeho zrušení bude postupovat podle zákona č. 222/1999 Sb., ve znění účinné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Na území vojenského újezdu Brdy, který bude zrušen, avšak až k 31. prosinci 2015, je nutné zachovat dosavadní právní vztahy, neboť na tomto území budou mít, na rozdíl od ostatních vojenských újezdů, trvalý pobyt dosavadní obyvatelé a jejich životní potřeby musí být i nadále zajištěny. Nová právní úprava by na tomto území nebyla aplikovatelná, provádění jakýchkoli změn by navíc bylo zcela neefektivní.

K části druhé – změna zákona o ochraně přírody a krajiny

K § 13

Ustanovením § 13 části druhé dochází ke změně zákona o ochraně přírody a krajiny, kterou se mění působnost orgánu ochrany přírody v objektech důležitých pro obranu státu, mimo území vojenských újezdů. Nově se zakládá působnost správ jako orgánů ochrany přírody na území objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy, pokud jsou na území správních obvodů správ. Tím dojde k jednotnému výkonu státní správy při ochraně přírody na územích chráněných krajinných oblastí, včetně národních parků, národní přírodních rezervací, národních přírodních památkách a jejich ochranných pásem, při současném respektování centrálního řízení zajišťování obrany státu. Předkládaná změna má zásadní význam pro zřízení chráněné krajinné oblasti Brdy a při její správě.

K části třetí – změna lesního zákona

K § 14

Ustanovením § 14 části třetí dochází ke změně lesního zákona v oblasti výkonu státní správy v případech rozhodování o zařazení nebo vyřazení lesa z příslušné kategorie. Tato změna je nezbytná pro nejednoznačnost zákonné úpravy v této problematice a při praktické aplikaci způsobuje zásadní problémy. Vzhledem k tomu, že lesy nacházející se na vyčleňovaných územích z území vojenských újezdů plní funkci lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení, a po vyčlenění z území újezdu tuto funkci ztrácejí. Změnou kategorie ochranných lesů nebo lesů zvláštního určení, a jejich zařazením do lesů hospodářských, dojde ke zvýšení daňových příjmů, zejména u nově vzniklých obcí a tím i k posílení obecních rozpočtů.

K části čtvrté – změna zákona o zajišťování obrany České republiky

K § 15

K § 31 – § 38 novelizovaného zákona

Významné postavení mezi objekty důležitými pro obranu státu mají vojenské újezdy jako zvláštní území státu, určená k zajišťování obrany státu a zejména k výcviku ozbrojených sil v polních podmínkách. Charakter soudobých armád a používaných zbraňových systémů vyžaduje poměrně rozsáhlá území s velmi omezeným osídlením a občanským využitím nebo bez takového využití, na nichž je výcviková funkce prioritní.

Do nové právní úpravy se v zásadě přebírá platná právní úprava z dosavadního znění zákona č. 222/1999 Sb. tak, aby zásahy do lidských práv a základních svobod občanů byly v souladu s ústavním pořádkem a pokud možno v co nejmenší míře v souladu s principem přiměřenosti zásahu veřejné moci do základních práv a svobod.

Pro vojenské újezdy, jako zvláštní samostatná správní území, je nutná odchylná úprava výkonu státní správy, což vyžaduje jejich specifické poslání a využívání. K výkonu státní správy se na území každého vojenského újezdu zřizuje správní úřad s názvem újezdni úřad. Újezdni úřad plní řadu úkolů podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů. Podle zvláštních právních předpisů újezdni úřad např.:

- vykonává funkci orgánu ochrany půdního fondu, působnost stavebního a vodoprávního úřadu, orgánu ochrany přírody a krajiny,
- podílí se na delimitaci a kategorizaci půdního fondu a vydává stanoviska k převodu půdy,

- vykonává dohled nad obecným užíváním vody a ochranou vodních zdrojů a toků.

Újezdni úřad plní dále úkoly pro zabezpečení výcviku ozbrojených sil, vojenského a hospodářského využití území vojenského újezdu zejména:

- zpracovává podklady pro tvorbu územních plánů vojenského újezdu zejména k investiční výstavbě vojenských výcvikových prostorů a zřizování ochranných a bezpečnostních pásem,
- vydává stanoviska k záměrům jiných správních úřadů, pokud se dotýkají vojenského újezdu,
- podílí se na asanačních a rekultivačních pracích nutných v důsledku vojenského výcviku,
- vydává povolení ke vstupu na území vojenského újezdu a vynucuje dodržování přijatých režimových opatření. Nově se navrhuje, aby újezdni úřad byl oprávněným k projednávání přestupků na úseku obrany, kterých skutková podstata se dotýká režimu ochrany a vstupu na území vojenského újezdu bez povolení. Změna vychází z ustanovení § 52 písm. b) zákona o přestupcích, které umožňuje, aby přestupky projednával též správní orgán, o kterém tak stanoví zvláštní zákon. Navrhovaná právní úprava vychází ze skutečnosti, že změnou rozlohy vojenských újezdů současně dochází ke zmenšení ochranných pásem, a tak vzniká zvýšené nebezpečí ohrožení bezpečnosti osob. Toto riziko lze odstranit i včasným a efektivním projednáním narušení přijatých režimových opatření a nedovoleného vstupu na území vojenského újezdu.

Jako vojenský orgán újezdni úřad zejména organizuje a zabezpečuje výcvik vojsk v polních podmínkách. Z hospodářského hlediska zabezpečuje při zachování podmínek účelového využívání území vojenského újezdu obhospodařování lesní půdy při zachování všech funkcí lesa, zabezpečuje základní využívání zemědělské půdy a další rozvoj území vojenského újezdu.

Zákon, v souladu s čl. 11 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, stanoví na území vojenského újezdu výlučné vlastnictví státu.

Způsob evidování nemovitostí na území vojenského újezdu stanoví § 2 odst. 6 katastrálního zákona. Zákon rovněž stanoví povinnost označovat hranice vojenského újezdu podle § 10 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona.

Výkon vlastnického práva a jiných majetkových práv státu zákon svěřuje Ministerstvu obrany. Vzhledem k tomu, že na území vojenského újezdu je i majetek státu, který představuje jiný veřejný zájem, např. železniční tratě, elektrické vedení apod., připouští se u takového majetku výkon vlastnických práv i jinému ministerstvu nebo jinému správnímu úřadu, např. Ministerstvu dopravy. V souladu s prioritním využíváním území vojenského újezdu (např. hospodaření ve vojenských lesích) zákon umožňuje, aby výkon vlastnických práv za stát vykonávaly právnické osoby, které jménem státu zřídilo příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední orgán státní správy.

V návaznosti na změnu některých právních předpisů, např. v oblasti energetiky, zákon umožní na území újezdu povolit podnikatelským subjektům od státu jen výstavbu a provozování veřejně prospěšné stavby zejména v oblasti energetiky, dopravy, vodovodu a kanalizace, veřejné komunikační sítě, produktovodu nebo čerpání podzemních minerálních vod. Tímto se narovnávají právní disproporce, které vznikly v minulosti. Podmínkou je, že provozování veřejně prospěšné stavby a s ní provozně souvisejících zařízení technického vybavení, opravy a údržba nesmí omezovat plnění úkolů k zajišťování obrany státu a výcviku

ozbrojených sil a nesmí narušit bezpečnostní a režimová opatření stanovená újezdním úřadem.

Základním smyslem Optimalizace vojenských újezdů je, mimo jiné, z dosavadních území vojenských újezdů vyčlenit osídlená území a tak docílit stav, aby na území vojenských újezdů nebyly obyvatelé újezdů. Cílem je posílení bezpečnosti občanů a zejména umožnit jim výkon základních práv a svobod, zejména právo na samosprávu nebo právo volební. Proto v návaznosti na změny hranic vojenských újezdů navazuje nová právní úprava, která v budoucnu nebude umožňovat na území vojenského újezdu zřídit místo trvalého pobytu. Tím dojde k naplnění předpokladu zákona o obcích, že každý občan České republiky bude občanem některé obce.

Do každého objektu důležitého pro obranu státu může být vstup omezen nebo zakázán. Rozsah omezení nebo zákazu závisí na charakteru objektu. Vzhledem ke specifickému charakteru vojenského újezdu – objektu důležitého pro obranu státu, není právní nárok na vstup a na zdržování se v něm. Proto se na povolování vstupu do vojenského újezdu nepoužije správní řád. Vydané povolení ke vstupu na území vojenského újezdu může újezdní úřad odejmout kdykoliv, a to i bez udání důvodů. Rizikovými faktory povolování vstupu na území vojenských újezdů jsou provozní činnosti probíhající na území vojenských újezdů, které mohou ohrozit život, zdraví nebo majetek osob zdržujících se na takových územích. Následně s tímto rizikem je spojena i právní odpovědnost státu – Ministerstva obrany – za škodu na zdraví nebo na majetku. Nutnost omezení vstupu a stanovení režimových a bezpečnostních opatření na území vojenského újezdu vyplývá z jeho povahy a využití, kdy území vojenského újezdu z občanskoprávního pohledu je považováno za provoz zvlášť nebezpečný. S tím úzce souvisí nebezpečí ohrožení zdraví a majetku osob, kdy stát odpovídá za škodu. Stát se odpovědností za škodu zproští, jen jestliže prokáže, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení úsilí, které lze požadovat

K § 39 a 40

Obsah zrušovaných ustanovení byl zapracován do předchozích ustanovení, proto ustanovení § 39 a 40 lze zrušit bez náhrady.

K § 73 odst. 1 a § 73a písm. b)

Podle čl. 55 odst. 5 Legislativních pravidel vlády se přechodná ustanovení nenevolizují, ale dosavadní znění zákona č. 222/1999 Sb. je v rozporu s ustanovením § 1a zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, které vyžaduje, aby území vojenského újezdu bylo vymezeno hranicí jednoho nebo více souvislých katastrálních území. Na základě toho hranice vojenského újezdu nelze vymezit mapovým dílem, proto se navrhuje předmětné ustanovení § 73 a přílohy č. 1 až 6 zrušit a předkládaným návrhem zákona uvést do souladu s platnou právní úpravou. Nové území vojenských újezdů a sídla újezdních úřadů vymezuje zákon o hranicích vojenských újezdů, a to výčtem katastrálních území.

V důsledku zrušení vojenského újezdu Brdy je nutno zrušit písmeno b) § 73a, podle kterého vojenský újezd Brdy náleží do Středočeského kraje.

K přílohám č. 1 až 6

S přihlédnutím k souboru zákonem prováděných změn již přílohy č. 1 – 6 nejsou aktuální, a proto budou zrušeny.

K části páté – změna zákona o evidenci obyvatel

K § 16

Ustanovením § 16 části páté dochází ke změně zákona o evidenci obyvatel. V souvislosti se zrušením vojenského újezdu a změnou hranic vojenských újezdů je nezbytné provést změny některých zákonů, jejichž změna úzce navazuje na novou právní úpravu. Změna citovaného zákona souvisí se skutečností, že zachovávané území vojenských újezdů bude bez obyvatel, na území vojenských újezdů není možné povolit trvalý pobyt, a tím újezdní úřady nebudou vykonávat funkci ohlašovny.

K bodu 1

Z výčtu orgánů vykonávajících státní správu podle zákona o evidenci obyvatel se vzhledem k uvedenému vyřazují vojenské újezdní úřady.

K bodu 2

V souvislosti se změnou provedenou b bodě 1 se ruší povinnost mlčenlivosti přednosta a zaměstnanců újezdního úřadu o skutečnostech, se kterými se seznámili při provádění tohoto zákona nebo v přímé souvislosti s ním.

K části šesté - změna zákona o matrikách, jménu a příjmení

K § 17

Obecně a k bodu 1

Ustanovením § 17 části šesté dochází ke změně zákona o matrikách, jménu a příjmení, kde se nově navrhuje upravit, že Ministerstvo vnitra v případě pochybností rozhodne, který matriční úřad převezme matriční knihy, dojde-li ke vzniku nového matričního úřadu nebo jeho zrušení, popřípadě změně jeho správního obvodu. Do 30. 6. 2001 byla pro celý matriční obvod vedena jedna kniha manželství, kterou tak nelze rozdělit a její část předat nově vzniklému matričnímu úřadu, který se oddělil od stávajícího. Obdobná situace vznikne při rozdělení obce na dvě, či přiřazení obce k jinému matričnímu úřadu. Bude se jednat o výjimečné případy (četnost těchto změn je malá). Navrhuje se proto, aby o tom, který matriční úřad knihu převezme, nebo nadále povede, rozhodlo Ministerstvo vnitra. Tento praktický problém nabývá na své aktuálnosti právě v souvislosti se zrušením vojenského újezdu a změnou hranic vojenských újezdů.

K bodu 2

V reakci na rozhodnutí Okresního soudu ve Znojmě čj. Nc 1411/2010-13 se stanovuje, že do matriční knihy v České republice bude možné zapsat existující jméno. Vylučují se tak případy, aby do matriční knihy bylo možné zapsat slovo, které je sice pravopisně správné a najde o zdrobnělinu, zkomolený tvar či domáckou podobu, ale takové slovo není jménem.

K bodu 3

V případě, že bude mít matriční úřad pochybnosti o existenci jména, bude občan povinen předložit znalecký posudek. Dosud byl znalecký posudek vyžadován pouze v případě, kdy vznikla pochybnost o správné pravopisné podobě jména. Navrhovanou právní úpravou se má zabránit zbytečným soudním sporům, které lze očekávat v případech, kdy občan bude požadovat zapsat pro dítě slovo, které není jménem.

Stávající ustanovení § 72 odst. 3 vymezuje případy, kdy se nepovolí změna jména. Obdobně, jako v ustanovení § 62 odst. 1 se doplňuje, že nelze povolit změnu jména na jméno neexistující.

K části sedmé – změna lázeňského zákona

K § 18

Ustanovením § 18 části sedmé dochází ke změně lázeňského zákona z důvodu zachování status quo i po zmenšení vojenského újezdu Hradiště. Bude-li po vyčlenění pozemku s vrtem sloužícím k čerpání minerální vody mimo území vojenského újezdu Hradiště výkon vlastnického práva státu k pozemku nadále vykonávat Ministerstvo obrany nebo právnická osoba jím zřízená (Vojenské lesy a statky, s.p.), ve vlastnictví státu s příslušností hospodařit, bude pozemek nadále podle ust. § 29 odst. 2 písm. a) zákona č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky objektem důležitým pro obranu státu. Na tyto pozemky se nevztahuje lázeňský zákon, není tedy možné provádět ani čerpání minerálních vod. Z toho důvodu byla zákonem č. 320/2002 Sb. do lázeňského zákona včleněna výjimka pro pozemky na území vojenského újezdu Hradiště. Protože se na základě navrhovaného zákona některé pozemky s vrty, u kterých je zmíněná výjimka v současnosti trvale využívána, nově se ocitnou mimo vojenský újezd, je nutné ustanovení rozšířit i na příslušné území mimo nově vymezený vojenský újezd Hradiště. V opačném případě by fakticky vznikla zákonná překážka pro kohokoli z vrtů minerální vodu čerpat.

K části osmé – změna zákona o soudech a soudcích

K § 19

K bodům 1 až 4

Ustanovením § 19 části osmé dochází ke změně zákona o soudech a soudcích, kdy v souvislosti se vznikem nových obcí je nutno zařadit je do správního obvodu příslušného soudu. V případě zrušení vojenského újezdu Brdy jde o vyjmutí jeho území ze správního obvodu příslušného soudu.

K části deváté – změna zákona o ověřování

K § 20

Ustanovením § 20 části deváté dochází ke změně zákona o ověřování, kdy se nově stanoví, že Ministerstvo vnitra rozhodne, který obecní úřad převezme ověřovací knihy v případě, dojde-li ke změně seznamu obecních úřadů, které vykonávají vidimaci a legalizaci.

Pokud jde o ukončení působnosti na úseku vidimace a legalizace, děje se tak zcela výjimečně (od r. 2006 šlo o 1 případ). Ověřovací knihy však musí být uloženy po dobu 10 let. Je proto třeba v těchto výjimečných případech stanovit, který „ověřující“ obecní úřad knihu převezme.

K části desáté - účinnost

K § 21

Navrhuje se, aby zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2015, s výjimkou § 8 odst. 5 až 7 a § 9, které nabudou účinnosti ke dni 1. září 2014, a s výjimkou § 19, pokud jde o bod 4, který nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2016.

Odložení účinnosti § 8 odst. 5 až 7 a § 9 se navrhuje za účelem zajištění dostatečného časového prostoru pro zabezpečení přípravy vzniku nových obcí. Dnem 1. ledna 2016 se navrhuje účinnost § 19 bodu 4 návrhu zákona, kterým se upravuje příloha č. 3 zákona o soudech a soudcích, a to z důvodu zrušení vojenského újezdu Brdy ke dni 31. prosince 2015 (viz. § 1 odst. 1 návrhu zákona) promítající se do přílohy č. 3 zákona o soudech a soudcích.

V Praze dne 20. listopadu 2013

předseda vlády
Ing. Jiří Rusnok, v. r.

ministr obrany
Ing. Vlastimil Píček, v. r.